

CONSTITUTIONAL HISTORY

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Amerindian Aggregation

Catalog No. TSO - 2 / L 1881

Family TSONECAN

Sub-Family —

Branch —

Group —

Language YAHGAN

Dialect

Locality Tierra del Fuego 70°W-53°S

Contents LUKE

Version First edition

Translator Rev. Thomas Bridges

Published by BFBS

Place LONDON

Date 1881

Accession No. 889

Accession Date Sept. 1, 1931

Price .20

GOSPL LUC ECAMANĀCI.

THE GOSPEL OF S. LUKE

TRANSLATED INTO THE

YAHGAN LANGUAGE.

BRITISH AND FOREIGN
BIBLE SOCIETY

London :

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE
SOCIETY, QUEEN VICTORIA STREET.

—
1881.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

W. W. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS
M. J. RIVERS

MADE IN ENGLAND.

GOSPL LUC ECAMANĀCI.

çapts 1.

1 ūru *àmana* cucunustqsi-àgjidā *jan* sūn tumuf-
urgjatacun.

2 cucunjita *jananima* umurisinda ùndslam *alagu-*
mutafin tumujaminafin àgjiþi.

3 *þ* ùndslam ūljøalenatqci *þ* ácun ácurada *seja*
lomar àgja *teofilus*, sūn *macurua*.

4 sūn *seja* ául ucunustasanqcurada *sa* tumeqgja-
fingita.

5 érad tsengjadugasfin *judæa* *ua* *zacarijas* *cjàmanq-*
mutada, *prestua* *abiandsluma*, *cetucun* *cuþpqnada*
elizabeth, *cunjin* *asanþi* *ucandsl-cþpa*.

6 cunda *matucupþi* *cutumutecipicinda* *Gødncieja* *þma*,
sūnaþpan *curumumutupicinda* *Lördicja* *tsenafin*.

7 cunda *cþjalapisþa*, *elizabeth* *þalþala* *cumþamana*,
cunda *bqþ* *ā* *þruma* *àmanqþi*.

8 *zacarijas* *ā* *þstukmunidqra* *prestnþi* *þstqgu*.

9 *cucan* *ácun* *prestndjan* *þstukmunifin*, *cetþ* *ácun*
culagqmamuþida *Lördnþi* *templ'upþi* *insens* *taqupþi*.

10 *cunjin* *tukmunifin*, *àmanqdqra* *cutuþguda* *ela*,
Gødncieja *cutqmuþisinda*.

11 cutstecida Lördn-dıslama anjl, tumunifin insens elts urugupı.

12 *zacarijas* tecifin cunjima cufqparada, cumaacuna-tuda.

13 anjl cunjima cucutanuda, 'ula iygantica *zacarijas*, sa mamaramunqci sa munit qmufafin, satucan elizabet seja cutumuktqguqmuf ūlaā, sa tuapunəamuf cunjima jon.

14 sa çifabagudua cutupı, ūru àmana cutumurasabagudua cunjima matumqgumus.

15 cunjın daqia cutumunāana mamunqutua Gədnçi fapanun, cunjın ulap ulaūna ĩn, sicsd-nda; cunjın eĵāmanqmutuqmuf ĩma Cuspik matucuspigunata, cunjın matumqgumus uşpan cutaceta.

16 cunjın cutuşunatoa ūru izraelndıslam àmanançi Lərdupı cundjananin Gəđ.

17 cutumuşigjeana cunjima, tasja elıas matucuspigunataşın matuabılenataşın, tumutaāgupı daruacindjananima eĵūalıamalimupı, tuurumunupı çgatuacindjananima ĩm ĵagjipı, ĩa daqutasanupı Lərdnçi àmanançi.

18 *zacarijas* cucutanqmuşunda anjl'icja, 'ç apa, cundqm étumura-çisininəa seja? ĩndaqia ámuta daruā, şa tucan ácan şün darqəşpan.

19 anjl culıagjida cunjima; 'ĵ, Gabriel, ámuni-tsuk Gədnçi, átumujaminuda seja cutanupı, ĩma çis seja àgjipı.

20 mur' ĵa, sa samunāa luntsāci, cutannunacqci,

nantupan Gød ūstqumus étumurafinçita seja sa çila áfanəana, sandqia bqv ía musatuda éqgíafin seja, Gød tuūstqumana nan.

21 àmanqdqra cutsupalanuda zacarijasicja, cundq-mqmuf cunjın çışaturanı ucqn.

22 cunjın mánqtsicurişin cumunida cutqùa cundj-ananima, cundjan eqnisqnuda cunjima ucqn matstu-jəalenata, ūstupan dqgia cuçəəğjida cundjananima.

23 cunjimin ūstqum qnashin, cumutqmütuda eiçin ucqtupj.

24 cunjı uspan cetucan euānanuda, cutumugurmutuda fıv munt, cucutqnada—

25 cundqm Gød ía mutabguda, cunjın ía tsteci-tumurasin, ía tuannusapisinatupj.

26 sics munt cunjı uspan anjl gabriel cutumuja-minuda Gødncicja nazaretupj, galilea siti.

27 cunjı şuganicəpupj jözef tumuısqrişin tucupj, davidnci ucandşlamuıa, şuganicəpa cuāpanütuda mesi.

28 anjl cumutqgütqnada cunjima, ‘şabagudua sa sün matuşabagudua, Lörd seja cutsumunata.

29 cutstecimaacunatuda cunjima, cutumuraşquruda cunjima əğja, cutupj cutunnakmütuda, cundqmqmuf.

30 anjl cunjima cucutqnada, ‘ula maacunatica mesi, Gød seja cumutaəğucuşmutan-dqgia.

31 mur ía, sa ānanəa, sa tumqgua ua, sa tuə-punəamuf cunjima ‘Jezus.’

32 cunjın cumunûana mamuygutua, cumatua-punœa manœanqeciŋi mœean; Lœrda Gœda cutağua cunjima frœna, ciğimın david tumutafinaca.

33 jacubnçi ucatœalançi cutsœenmutuana nanœalan, casasinqmutuana cutaceta.

34 mesi cutunnakgutunada anjlıcija ; apa cundqm? ı ŋa tukmutunnaca.

35 anjlı cula-cutqnada cunjima, ıma Cuspik seja cumqtua, manœanqecin cumuabjlamutua seja msstecupi, ımqecin sa tumağuaana, cumatua-punœacun Gœdnçi mœean.

36 mur ıa, sadqfinaca elizabet cuânqmuta dqrœœpa-dqra, cunjın œram cutumuntanğjata sics œœalıaıaıin.

37 Gœdnœgia mjœanunnacqcin.

38 mesi culacutqnada, ‘œmuta Lœrda magqligua, sa saâ ūftağuan ıa cœca sa cutqnaıin. anjlı cœllada cunjima.

39 cunji mœœœalan mesi cuçıfıqmik-cœtaœada tular usıpi, cumutqmœtada jœœœa sitiupi.

40 cumutqmœtada zacarijas‘nçi uœqtupi, cœsabagur-cœtqnada elizabetcija.

41 elizabet muraıin mesi‘nçi gutqna sabagœduœa ciğın œnan cumœœada; ıma Cuspik cumutœœgatada cunjima.

42 cunjın cœœœtqnada ūlu œıa, ‘sa manœana saba-gœda œœpa, sa tumağuaana mamuygutua.

43 cundqm œœœœ, sa ıœciœa tsœenmutuœeciŋi dœbin ıœœıpi mutqmœğida.

44 mur ía, eçeítacuan émurasin sin ása s ealatea eufabagur-mæcua.

45 sa matufabagudua, sandqgia sa musatuda, Lërda euñleastqgana scja umurasin.

46 mesi eulacutqnada, 'sa Cuspik, í áëusqmuta Lërdnçieja.

47 sa Cuspik í áçisabagurmuta Gëdnçieja ía ëamana.

48 cunjin dqgia cutstecitumaruda ía matumarua, eiejeja urumumutua; íacieja àmanqdqra sançi uspan cutecisinea matufabagudua.

49 íacieja 'ndqgia Abjla-mutuqcin úlu cutufabagurmuta cunjin ímatupqcin.

50 cutaceta cumutaükmutua eiejeja maacunarmutuqcin-djanaanima.

51 cumuni muasisinqnada eqmjna, suñnatacindjanaanima cumuni tēiŋganqapistecua àmuni tuçuqnasin.

52 abjlcindjan àmutasfin cutudupnatuda, dupq-cindjanaanima cunjin cutucamaruni.

53 cundjanaanima àmasukmutasfin cutëoidaqnada; àdidqgamutasfin djanaanima cutuapitupqnada.

54 izrael eiejeja urumumutuqcinçieja eugjsinamur eueunjita cunjin tumutaūgalagunasinaca.

55 eueunjita cunjin umurasinaca íananin mutaejñçieja abraámieja, eieina eju'aljamalimieja cutaceta.

56 mesi cutsumutuda cunjima mutan munf, euejfunatuda eiejin ueqtupj.

57 elizabefnçi tumqgu eqgafin, cutumqguda ūlā.

58 eiçieja tsumutuqcindjan, eiçina dqfinac'jamalim cutupj murisinda, Lërda cunjima cundqm mutağguda ūlu, eufabagurçqguda eiçieja.

59 at tuməlaləllafin cumutqtuūgatıısında cunji eiçialupj sseumsızupj, eiçätuapqnisinda cunjima zacara-
rias, euca eiçiman āpamutaşin.

60 eedqbin cucutqnada, 'bqvà cundqm, cunjimin āpan jon.

61 cundjan cucutqnisinda cunjima, 'bqv ucəali àmana sin ucandsılama cundqm āpamuta.

62 cundjan ūşu cucutumurisinda eiçimunçi 'ç cundqm sa tuapqnquru eiçieja?

63 eiçida ecamana tecamandeca. eecamandecuda, cunjın euāpamutua jon.' cutunnacısında cutaceta.

64 eueçtaeun eiçin lqnun cupuscılatuda, cucuta-
nēufuda Gədnçieja.

65 àmanqdara sipuləalan cutumuramaacunatusında cutupj, àmanqdara tılara usin juğeanda mutua euılq-
murada cutupj.

66 àmanqdara muraşin cutupj cumuıjəalanisında, cucutqnisında, 'ç cundqama mutua eiçial' şan? Lërda cunjima cumutaūkmunida.

67 zacarias eiçimın cutumutucuspigunatuda şma Cuspica, eiçğjida şançita.

68 izraelnçi Lərd Gəđ annu mafabagıduu, cun-
jindqgia cumutağguda, eēamananada eiçin àman-
ançi.

69 *Jananima* cufqnarat umunida maçisininqei davidnçuecan dsluma eiçicja mufurmutua.

70 çuca q̄ta muni tugutqnaşin profitndjananima, munit umunişin q̄təalan.

71 *Jananima* açelacuruqcinçindjan bq̄v ā tuqru-gatəamuş *Jananima*, cunjın bq̄v *alagunat-çama-tasūçi* cundjananima.

72 çuca cunjın umuraşinacqmuş *Jananın* mutaci-ınci mutaūkmunipj *Jananima*, cumujəalanəana tu-cuqnaşin jmqei.

73 çuca cunjın sāsanaşin *Jananın* emunçi qbraám.

74 cunjın muş *Jananima* gatucuşua tumutumufar-munipj maacunataşisū.

75 *Jananima* tumutupj ulqapapışuqei, jmatupqei cū-taceta.

76 sa çjūala sa matuapamuşua manəanqcindsluma profit; sandqgia sulustegeana Lerdicja, cunjimicja tuuannupj sa daqutqsiğua ā.

77 cutujəalenatəa eiçin àmanançi sūn àmanqmu-tupj, cundjanın ulqa cututuşua.

78 *Jananın* Gəđ cutacun hjananima cumutaāğuda sūn, cutuqtsicurida tujəalenatqcinçi *Jananima* tujə-alenatupj.

79 cūtuməaləana cundjananima ámasa muşua, apu-neqei *Jananima* tuteciljna ūn şabagudua.

80 cunji çjūala cudqruqnada, eiçin cuspik cabjlenatada, àmanapisisin cumuştada, uşpançitupan izraelndslam àmanançi cutumutecida.

çapts 2.

1 cunji mēalēalan sezs agustus cuçeqli ecamaūsel-
luda àmana-dqrançi unna.

2 Cuĵat tumuēcama-ūsellisinda sjrenius àtstxēnafin
siria.

3 àmanqdqra cutufuda tumuēcama-ūsellupĵi ciĵin
sitiupĵi.

4 Jozef ácun cucqtacada galalilum, nazaret'ndslum
judeipĵi, david'nĵi sitiupĵi cuq̄paŋĵatacun belliém;
cunĵin dqgia david'nĵi ucandslum ua.

5 cutumuțsueqtacada mesi'nĵi, ciĵicĵa uŋarisin
tqcupĵi, ān áŋudqra tumuēcamañdecupĵi.

6 cunda tumutupicisin cunĵ'isin cucqguda mēala
ciĵin āna tumecu.

7 Cĵĵamana -maqguda ūlaā, cuñamugatuda cun-
ĵima uŋeqci, cuēida cunĵima ùna manĵs, cundaqga-
çik muçi inupĵi, cunĵindqgia cuūlaceēnatuda.

8 Cunĵ'isin cumutuda ŋep mststakmunioala, cun-
dĵan cutumstecusinda ŋepamalimunĵi lucuk.

9 anĵl minda Lördndsluma cundĵananima cuñe-
gatuda Lördnĵi glosi cufēalangqmatuda cundĵan-
anima sipulēalan, cumaacunatusinda úlu.

10 anĵl cundĵananima cucutqnada, 'ula maacuna-
tusunu, ĵcun sananima cupumura úlu ŋabaguda çis,
àmanqdqra cutupĵi cufabagudisinēa.

11 sananicĵa ēamanqmutuā ŋanĵi mēalan cutumu-

maqk ùna siti david'ngia, cunjin mutta Crjsta, Lörd ácan.

12 *šançita san tstecipufatœa, san mutqtecùa ècçincjicja ùnamugēa uſeqci ùna manjs.*

13 *jm cja cuūgatuda anjl'icja ūru àguneala ēuſaſin Gødncjicja, cucutqnisinda—*

14 *Gød annu maneana mameuſa āgun, uſin ácan àmanqdqra àrum matuſabagudua, mamaculuu.*

15 *anjl'ndjan èllucjaſin cundjananima évnupj, ſep mſteceala cumacutqncpicinda, 'uſqm ípa-muta-muçùa befliémupj alagunupj àrum mamumunia, Lörd jananima umuraſin.*

16 *cumuçjanjnisinda, cutecisinda meſ'ncjicja, jözef-icja, ècçincjicja ùna manjs ēaqci.*

17 *cundjan tecifin uſpan cumurisinda sipulœalupj cundjan tumeqgjaſin cunji cjuàalupj.*

18 *cutupj murçcindjan cuùla tunnakmurisinda tumeqgjaſincita ſep mſtecealançi.*

19 *meſi mutta cumujœalamutuda cutupj úlu.*

20 *ſep mſteceala ſunataſin úlu cēuſisinda Gedicja cunjin dqgia cumuruda, cutu alagunuda cundjananima çuca cundjan tumeqgjaſin.*

21 *tumealaſin at ſſeumsjzupj cunji cjuàalançi cumatuaſpnada Jezus, cucunjita anjl ĩa tuapunaſin ā matuānqinun.*

22 *Cunjimin meala tumucusi mutua moziz tſena-èllaſin ānaſin, cutumisjnada cunjima jeruſalemupj, tſtaçupj cunjima Lördicja.*

23 cūcunjita *ecamandecēata* ūna Lōrdnçi tšenq-
guta, ðjamamagūā cumunūana Lōrdnçia mamiset-
taçi.

24 cumuni-tağua *sacrifjsa* cūca Lōrd tšenafin,
matstlduvpi, maqrūma pijinpi.

25 ūna jerusalem cumutūminda ūa, simian matū-
apuna; cunji ūn maf ĵma, mujəalamututasa, cuta-
nakmutada *fabaguda*, Gōd tstufabagudalagunafin
izraelnçicja. ĵma Cuspik cunjima cumuğida.

26 ĵma Cuspik eĵğjida cunjima, 'sa bqv ĵat
apunəa, ā tecaūdara Lōrdnçi Crjsta.

27 ĵma Cuspik culustakmuğida cunjima templ'upj,
ciçiman, cēdqbinda ūmismuçifin eĵūalançi Jezus, cun-
jimicjipi ūŵtağua cūca lə tšenafin.

28 cutūmisatada cunjima, cufabagurcutqanada Gōd-
nçicja.

29 Lōrda àrum sa ā ūmulugatəa ĵa scja muŵur-
mutua cūcan ĵa sumurafin.

30 *śa* tellandəgia cūtecipi sin' ēamanançingj,

31 sūcunustqsimunida àmanqdarançi tūtecipi.

32 cunjın jentj'ndjənanima tujəalançi, sina àmana
izrael'ndjən cūçisinamutəğua cunjima.

33 jozef, cēdqbinda cutunnacəmurada cutupj cutə-
nafin.

34 simian cūcutqnat' ūfabagudada cundacia, cūcū-
təqanada mesinçicja cēdqbin, 'śan cumutūmunida
tulupjipi, çila tucəmtupj ūru izrael'ndyluma, mələna
cumunūa.

35 Sa eça sosda matuna sa-munà, cundqm Gød cutstecipusateo ūru àmanançi mujòalana.'

36 cjàmanqmıtuda ana profetqcepa, fanuel'nci mqcapan, ass'nci ucandılepa, cunjın ūlu dıraqcepa, cutakmıtuda qa sevn š cunjın tariellafın.

37 cunjıdıra cumıtuda ulqtaca ati fos š sıtura, cunjın bqv muni çellqcatacuda templ' cuşıpqnada Gød'ncicja maam matuamasqıqa, qmuşmıtıa, lucuk-dıra mealdıra.

38 euc sı cumuçıda cunjın, cıřabagur cutqnada Lördnci, cuūlumurada izrael'ndılam àmanançi tımu-meimıtafın ūna jerusalema.

39 cunda ūleştqgafın eça Lörd tsenafın cıfun-atpıcında galileipj cıçın sıtıupj nazareş.

40 cjuàala cudqrıqnada, cıçın cışpik cabjlenatuda, jzuk cjealqnada, Gød cumutaūkmunıda cunjıma.

41 cıçımın cedqbinda şdıra cumunit jnuda jerusalemupj şabagudatamupj qna tuqnafın.

42 cunjın dırua-mıtafın tēlv š cutuçjısında jerusalemupj, eça munit utıfucjafın şabagud-atamadıra.

43 cundjan ubqpqnafın meala, cundjan funatjnafın cjuàala Jezus cuā tımutuda jerusalem, jozef, cedqbinda bqv cutupj jealuda.

44 cunda cunjı meala cuā jnuda àmana-gumunun cunda eqnısqnıpicında cunjıma jna, cjàtanacuda cunjıma cıçın àmana gumunun.

45 cunda cıfunatuda jerusalemupj cıçicja tecaū, cuātanaçjnada.

46 mutan meala tstanacafin cunjima, cumutqtste-cipicinda cunjima temp'l'a, cunjim cumufmutada doctsamali gumunun, cucutymufmutumufunda cundjananima.

47 ciçieja mufmutafin euilq-tunnacuda, cunjindagia im jœala im aqjatas.

48 cunda cutunnac' alagumunida cunjima; cedqbin cunjima cucutqnada, 'ša mœeun ç cundqm sa tumutanacuda ipieja? dqbuanda ipi ipa-tqrugur-tanacuda seja.'

49 cucutqnada cundacja, 'ç cundqm sap' ja tanacuda, cundqm sapa-bqv jœaluda ja, indagia atumugalikmuta edqbuancieja?

50 cunda maf bqv jœaluda cunjim cutqnafin cundacja.

51 cumutq-tstsumutuda cundacja nazarefupi, curumumutuda cundacja; cedqbin mutta cumuni mujœalqmutuda cunji cutqnafin.

52 Jezus cudqrœcœtacuda jœalœei, mucanda; Gœd, amœananda cucœscœtacuda ciçieja.

çapts 3.

1 tiberius sezs tstœenmutafin fiften ç; ponfus pilat cutstœenmutuda judea; œrad cutstœenmutuda galile; œmacusin, filip, cutstœenmutuda itœria, traœonœtis'nda; lœsœnias cutstœenmutuda abileni.

2 anas, œjœafas'nda cutumutupicinda ç presta, cunji

dqra Gød cutuğutqnada jon'nçı, àman-apisin mutudqra.

3 cunjın cutuunnada usùealan jerdan ùjn, cjàgjidà şançita, 'maam monneasanna, cundqm san tumumaculqa.

4 tasja izja profet qa ùna bucan ecamandecafin,' ása cugqlanjta àman'apisin, şa dağutasana ā Lördnçija, tufalatasiğgu eiçin ā.

5 luçùalan cucupumunatea, tularèalan cupatagundecèana, ādqra ispia cufalatasaneana, ādqra arugatçi cuùletasaneana.

6 àmanqdqra cutecisinèa Gødndşluma ēamanançingçija.

7 cunjidqra jon cucutqnada ūru àmanançi eiçija utufāğafin tumuanaşipi, 'vipsndagiçindjan ç cunna tēamalayğjanada sananima maam mamysteca Gød calalanqmus nan?

8 şün san ā isşean şmqci, san ā monnean şün, ula şuñnarcutqnicèalan, 'abraám şananin emun annu,' ş sananima āğja, 'Gød çja upalanasa cetu tula curu sindşlum çjùaljamalim abraámupji.

9 Gød àrum tēacqmuni áliçina ūrur ùna şanan, ūrur dqra issaùa şma amjim cutēiktupèaneoa, cutupèapucqa.

10 àmanèala cucutqnisinda cunjima, 'çapa, cundqm şan ūştագua?

11 cucutqnada cundjananima, 'cumbj cot dupşnçi

22 *Íma Cuspik cucup'agundecuda cunjima, cuca*
dav alaguna, ása caşanada āgun'ndslum; 'sa śa
mæwan mæwrua, í seja úlu sabaguda.

23 *Jezus cunjidra cumutuda tsti ś, àmana cigicja*
eqnisqnada jözefnçi mæwan, cunjın éli'nçi mæwan.

24 *cunjın matfat'nçi mæwan, cunjın levj'nçi mæwan,*
cunjın meci'nçi mæwan, cunjın janançi mæwan, cunjın
jözefnçi mæwan.

25 *cunjın matatjas'nçi mæwan, cunjın qmos'nçi*
mæwan, cunjın nqum'nçi mæwan, cunjın esli'nçimæ-
wan, cunjın nagi'nçi mæwan.

26 *cunjın maat'nçi mæwan, cunjın matafias'nçi*
mæwan, cunjın semii'nçi mæwan, cunjın jözefnçi
mæwan, cunjın jüda'nçi mæwan.

27 *cunjın joanan'çi mæwan, cunjın resançi mæwan,*
cunjın zorubabl'nçi mæwan, cunjın salatiel'nçi mæwan,
cunjın neringi mæwan.

28 *cunjın melcinçi mæwan, cunjın adinçi mæwan,*
cunjın cosam'nçi mæwan, cunjın elmodam'nçi mæwan,
cunjın er'nçi mæwan.

29 *cunjın josingi mæwan, cunjın eliazs'nçi mæwan,*
cunjın jörim'nçi mæwan, cunjın matfat'nçi mæwan,
cunjın levj'nçi mæwan.

30 *cunjın simionçi mæwan, cunjın judançi mæwan,*
cunjın jözef'nçi mæwan, cunjın jonançi mæwan, cunjın
eliqem'nçi mæwan.

31 *cunjın meliançi mæwan, cunjın menançi mæwan,*

cunjin matafançi mæwan, cunjin naqan'nci mæwan,
cunjin davidnci mæwan.

32 cunjin jesi'nci mæwan, cunjin obed'ncimæwan,
cunjin boaznci mæwan, cunjin salmønçi mæwan, cun-
jin naqafunçi mæwan.

33 cunjin aminadab'nci mæwan, cunjin qram'nci
mæwan, cunjin ezrom'nci mæwan, cunjin farez'nci
mæwan, cunjin judançi mæwan.

34 cunjin jacob'nci mæwan, cunjin izac'nci mæwan,
cunjin qbraám'nci mæwan, cunjin tarançi mæwan,
cunjin nakor'nci mæwan.

35 cunjin saruac'nci mæwan, cunjin rage'nci mæwan,
cunjin falec'nci mæwan, cunjin ébs'nci mæwan, cunjin
sylançi mæwan,

36 cunjin ejnançi mæwan, cunjin arfaesadnci mæwan,
cunjin fem'nci mæwan, cunjin noançi mæwan, cunjin
lamec'nci mæwan.

37 cunjin matusalançi mæwan, cunjin enoc'nci mæ-
wan, cunjin jared'nci mæwan, cunjin malqiel'nci
mæwan, cunjin ejnançi mæwan,

38 cunjin enos'nci mæwan, cunjin setnci mæwan,
cunjin adam'nci mæwan, cunjin Gødnci mæwan.

çapts 4.

1 Jezus íma Cuspik ègata cufunatuda jordan'ndæ-
lum, cutumujaminada Cuspiançi àman'apisisipi.

2 dev'l cutstıulapınat - alagunada cunjima ferti meala, cunji mealealan atıuıa cumıtuda cunjın, cunji mealealan ānājin cutamaıukmıtuda.

3 dev'l cunjima cucıtqınada, 'sa-tıla Gėdnđi maqıun sa tıbredanėa řanđi xın.

4 Jezus cucıtqınada cunjima, 'cecamandecēata, baı bredq-tıpan āmana tatamaısinana, Gėd mutta cıtqınatısinqmuni.

5 dev'l cunjima eıaminuejida muca tılarıpi, cullam cutıalagunada cunjima eııdumdıra, usıealan cucı-tacın.

6 dev'l cunjima cucıtqınada; seıa āıla-tstıabılan-ėan şan, cullam glorında ātaıua seıa, ındaqıa ātı-mıtıagıda, ētıla taıu-cırasa ātaıasa eıa.

7 sa-tıı ıa tımııupıtecėa seıa āıla-taıua.

8 Jezus cucıtqınada cunjima, 'ıııneıupınat ıa satan, cecamandecēatandaqıa, 'sa-tımııupıtecėamıı Lėrdn-đıeıa sına Gėd, cunjima tıpan sırumıımıtıamıı.

9 eıaminada cunjima Jerusaleıupı, cutımınıda cunjima cumıranđıatacın āıun temp'l, cunjima cucıtqınada, 'sa-tıla Gėdnđımaıı, cutıagıııa sa şandıııı.

10 cecamandecēat'ndaqıa, anıı'ndıanānıma cutımııstecėamıı sıııpi,

11 seıa cutıcamııtısinėamıı, sa-tıducaıııaqıaına sıııpi.

12 Jezus cucıtqınada cunjima, sııla mııacaāııı Lėrdnđi sına Gėd.

13 dev'l ūla tumjakèllafin cunjima, cunjima cuçca-tukèlluda èca.

14 ¶ Jezus cufunatuda galileipij cuspik matuabjlana, àmanqdara sipulealan cutumura-tunnacısında cunjimicijipi.

15 cuçeqğjida cundjananima sinagog-dara, cuil uaygūtisında cunjima.

16 ¶ cumutqmuçida nazaretpij, cunjın tsdaruçnafin, cuca muni muçifin, cumutqtumutuda sabat-məalan sinagogupij, cucumunida redupij.

17 cutumutuatuda buç profet izja eçamanqci; cunjın dqgualatafin buca, cuceida şançita eçamana.

18 Lerd'ndşluma cuspik şa cumuçi, cunjindagja şa cutēida tucətanupij goşpl apitupacindjananima; şa eçaminuda tufabagudupij suscin q̄tulliacindjananima; umurupij matumenacindjananima uutuşu, ámasacindjananima ućeci, matusqgunacindjananima gatucəşij.

19 umurupij ş Lərda tumutaq̄gıa.

20 cuñamuguda buç, cunjın tstumşstakèllafin ūştqguñci cuçila mutuda. Sinagog tumagqtafin cuñla tstellenatuda cunjima.

21 cucətanuda cundjananima, şançij məalan, şançij q̄gja cuməştak.

22 àmana cuil' urumuşgūtqnisında cunjima, cutunnacqmurisında cunjın mutaūga-cətanafin. cucətanisında, çapa, bqvand, şan jözef'ncij məcun?

23 cucətanuda cundjananima, san cətanəacun şa,

‘fisifan maam mameamanəa sa, sa-tuūstqafin caps-nium śan sa tuūstqana sin, isin.’

24 ‘cucutqada, ‘ı sananima cutqna, profet’ngi usi àmana eiçicja urumununnaca.

25 xūn sananima ığgi ūru cəpa cuçilqtaca-mutuda izrael usin eljas mutafin, saif tsāmumimufafin mutan ś sies munt’nda, àmana ūlu tamaşukmutafin usü-əalan.

26 eljas mutta bəv cutupj tumujaminuda, sareptupj tupan siti sjdana, cəpupj ulqtaca-mutua.

27 ūru leps àmana cutumutuda izrael eljfa profetua àmanq - mutafin culluma cutuməamananunnacada, naaman tupan siriandslam ua cutuməamananuda.

28 àmanqdqra sinagog tumutua murafin cunjı ągja izuk cuculalqnisinda.

29 cucuculamənqtsicurisinda cunjima sitindslam, cucissatıısında cunjima ąsipj cundjanania siti telandecəafin, cunjimicja cutqtupəanupj etacunupj.

30 cunjın euqn-ınada cundjananima àmana-gumunan.

31 cucupqtumutuda capsnum, galile siti, cundjananima cuçəğgimutuda sabaf məalan.

32 cutunnacqmurisinda cunjimin ągğipj, cunjindqgia abjla ąğğida.

33 ¶ sinagogun cutumutuda ua ulqpa matucuspigunataci, ūlu ıfa eugqlnada.

34 cucutqada, ‘umunıa ıananima, ‘ğapa, cundqm

sa *jananima* ūstq̄ua, Jezus nazaret'n'dslum? unda sa cqtacuda acum *jananima* acq̄amjipi? í seja j̄ealq̄-muni, sa jm̄q̄cin Gødndsluma.

35 Jezus cufcida cunjima cutq̄nupi, cucutq̄nuda, 'ēufatsena çèllamanq̄tsicur̄ena cunjima, dev'l cunjima t̄p̄ean-dukèllafin cunjima àmana gumunun, cuçèllmq̄nq̄tsicurida cunjima mat̄sq̄aganunnaca.

36 cuūla-tunnac̄sinda, cumacutq̄nq̄picinda, 'ç̄ cundq̄m ása šan? cunjindq̄gia t̄senabjla cuçeq̄li-manq̄tsicuri ūlq̄pa cufpicundjananima, cundjan ann̄u t̄manq̄tsicuri.

37 sipul̄ealupi cunj'isin àmana cut̄muratunnac̄sinda cunjima.

38 ¶ cucumanq̄tsicurida sinagog'ndslum, cumuçida sjmançi uc̄atupi. sjmançi t̄ucunçi d̄q̄bin j̄zuk c̄aruḡatuda puturu; cundjan cut̄st̄mutaūgalagunuda cunjima cutupi.

39 ciçicja cut̄sumunida, cufcida fevs, cuçèlluda cunjima; cuç̄itac̄un cucamq̄tuda, cufqnara ūst̄k̄ḡuda cundjananima.

40 ¶ lum culufunafin àmanq̄-dq̄ra culust̄ḡatusinda cundjananin sueçc̄indjananima ciçin apipi; cunj̄in cuūl-elindecuda cuūl-εamananuda cundjananima.

41 dev'Indjan cumanjelluda ūru àmanandslum, cuḡq̄layḡut̄q̄nisinda, 'sa Cr̄jsta, Gød'nçi m̄q̄c̄un. cunj̄in cufc̄iḡut̄q̄nuda cundjananima; cundjandq̄gia c̄j̄ealq̄mutuda ciçicja Cr̄jst̄q̄ci.

42 ámaf̄unna t̄um̄ealafin c̄j̄èllq̄c̄t̄acuda ūsitup'ū-

sipj; àmana cutanacuda cunjima, cutumutsumutalagunisinda ciçicja.

43 cucuqtanuda cundjananima, àa umurea Ged'ngi ciydumupj ácan sitindjananima, cutupj'ndagia átu-mujamin.

44 cutumuruda sinagog-dqra galalea.

çapts 5.

1 àmana çgjameagatafin cunjima murupj Ged'ngi guta, cutumunida genesaret acqmaca ùjn.

2 Cuceida qnanpj útecā éca belacan, apumar mjēala cutūrukèllisinda tucusipj çinis apumuta.

3 cutuçuçida qnan uçēali simançeçcin. Simançicja cuççali uñarida elu èca. cucunuda, cuççàgicunuda àmanançi qnandšlam.

4 àgiellafin cucuqtanuda simanicja, 'ategusin elu, tupəaŋgunisina çinis apumat ufaatupj.

5 siman cucuqtanuda cunjima, tsena řan ūstukeunuda lucukdqra, řan bqñ āl-ufaatqgu èca, sa mutta sa galikgjat řa, átupəaŋgunəa çinis.

6 cundjan ugqşuèllafin çinis ūru apumar cutumu-ufaatauda, cundjananin çinis cubugutqmunida.

7 eqminisinda cundjananima gjsinəalançi ácan qnan cuçicunafin cutumugjsinanisinda, categoşinda, apumar cutuufcutat'atupidisinda cumbj qnan.

8 siman pets tecifin, cutstumulupjida Jezusnçi tula-

patun, cucutqnada, *sa ā èllea ía, índagia ulapa ua Lërda.*

9 úlu cutunnacuada ‘ndagia, áeun-díjan áeun, apumutupí cundíjan ufaataqasín.

10 jamz, jon’nda, zebidé’ngi maqanda sîmanicîa muni gîsinanafín cutunnacápíicinda. Jezus cucutqnada sîmanicîa, ‘ula maacunateca, şançî uşpan susaatea àmanançî.

11 cundíjan útakèllápíicífin qnan cuúl’ jellisinda, cusígíisinda cunjima.

12 ¶ cunçî uşpan Jezus tumutafín síti, ua ízuk lepsqei tecífin Jezusígîa cutumulupíida tellupí, cutumumutaāgüada cunjima, ‘Lërda, sa tul’ urumuna sa cîa ía uapítasanasa.

13 celindeuada cunjima, cucutqnada; ‘áturumun, apítasaneā sa.’ cucítacuan cíçín leprasi cumulaçada.

14 cufcîda cunjima şançîta, ‘sulap umuraūk àmanançî, mutatumuşalaguneā sa presticîa, sa tağua cuca moziz çqalı tağasín, sandagia sa - tumeamananuada, cundíjananima tuşealenatupí.’

15 àmanaqdara cumurísinda cíçícípí sipuløalan, meāgu àmana cutufüada cíçícípí murupí, sağunda tumeamananupí.

16 ¶ cucinnamqeqtacuada usítupusípí, cutamufüada.

17 áeundqara cunjín āgímütasín, farise øala, doctşndíjan leqei cumuşmutüada tşndqara’ndşlam galalea, júdea’nda, jerusalem’nda; Lërda cumunida abíla cundíjananima ēamananupí.

18 utjat *ua* eugamisinda *uançi* ēqci pēlzi matuſq-
guna, cutanacīnisinda cunjima çgqamamuçipi, utecēipi
Jezus 'nçi ſapanun.

19 cundjan mjeanaſin muçi àmana gumunun, cutuſ-
ucida āgu ueqtupi, cundjan euānuſgutuda ruf, eu-
muçida cunjima etacunupi ùna tēan àmana-gumunun
Jezus'nçi ſapanun.

20 cunjın mjakēllasın cundjan ciçicja çisinanaſin
cundqm, cucutqnada cunji ūnçi, 'ua sin ulapqdara
átuſunaben.'

21 scrijndjan, farise'ndjan cumujēalauçutqnisinda,
'ç cunſan ulapqci cutauçjıatacun? Gēdā tupa ā uſu-
nabenēa ulapēaſtagu.'

22 Jezus mutta jēalamutaſin cundjan mujēalqmu-
taſin, cundjananima cucutqnada, 'ç cundqm ſan muj-
ēalqmutu?

23 ç cundqm āſa mjeanu, cutqna, 'sin ulapqdara
átuſunaben,' cutqna, 'caçjınsena?

24 'sananicja tupuſatupi àmanançi macun cabjla-
mutagu uſin mutudara tuſunabenupi ulapa,' cucu-
tqnada pēlzi ſaguūnçicja, 'j ſcja cutqna, cumun-
sena sina tēan, mutqmuçi sin ueqtupi.'

25 euçjıtacun cucumunjnada eſtu tēaſin, euçatqada
ziçin ueqtupi Gēdnçicja cēuſjnada.

26 cundjan cuūlq-tunnacusinda, cēuſisinda Gēdn-
çicja, cucutqnisinda jıan ſançi mēalan matunnac-
eaſtagu jıan tecida.

27 ¶ cunji ūſtagaſinçi uſpan cumanatecida tacs

jîünçi levj matuapuna, cutumutuda tacs tjîn, cunjima cucutqnada, 'sigji ía.

28 cuül-jelluda, cuculstugat-ínuda ciçicja.

29 levj cufqnara ûstukâguda cunjima fest ciçin ueqn, cutumœakmutuda ũru tacs jîndjan, ácwandjan ũru ácwun cundjananima cutsumutuda.

30 cundjananin scribndjan, farise'ndjan cuççalanisinda ciçicja mafatealançi, cucutqnisinda, 'ç cumu-
duã san muni tsugatamu tsugulu'nda tacs jîealançi, ulapa ûstaguœalançi ácwun?

31 Jezus cucutqnada cundjananima, apisagunnacq-cindjan bqv âla tãnaca fizifanicja, sueqcindjan tupan âla tanacœa.

32 í ámuta ççqli mœnnupj ulapqcindjananima, bqv ímqcindjananima.

33 ¶ cucutqnisinda cunjima, 'ç cundqm jon'nçi mafateala, farise tumœqçjœalanda cumuni tumuama-fukmuni, qmušmuni'nda, sinçin mutta cumunit atumuni, ulmuni'nda?

34 cucutqnada cundjananima, ç unda san tuamafukmuni bridgrumicja tsumutuœcindjananima, bridgrum â tsumutu-dqra?

35 nan cumœalœana mœala cundjan tstanacœan bridgrumicja, cutuamafqçusineana cunji mœalœalan.

36 ¶ cundjananima cucutqnada parab'l; 'àmana bqv muni tstellateca q̄t ufca àruma; cundqm tula ûstagaſa, àruma ufca çja çisuçiſa-sa q̄tqcinçi, çja çila tumumma úlu çs, bqv ácwun cuc'alaguna.

37 àmana bq̄v muni tuçusellicemu àruma ĩn, āta bot'l'upj, tula ūstq̄gasa cundqm cupusculasa botl, cumanjamaq̄gasa ĩn, bot'l'ndjan ácw̄n cuŭl'arugatasa.

38 àruma ĩn sa ā tuçusellicemua àruma bot'l'upj, úngumbj cumunua ĩmatupan.

39 ua ulq̄mus āta ĩn, cunjuiçik cuçĕtácw̄n àruma curu, ātq̄muf ĩma c̄s.

çapts 6.

1 ácw̄n sabat̄ àcin ānāfin cutuq̄njnada c̄orn tuçulan; ciçicja muřat̄eala ciç̄epatusinda c̄orn tissa, cutuțeufupistecada ūřa.

2 farise cutj̄arcutq̄nada cundjananima, ğ cundqm san ūřtukgjata mamuřcia sabat̄ m̄ealun?

3 Jezus cula-cutq̄nada cundjananima, 'ğ ātula řed̄anunū san řan david ūřtq̄gāfin? c̄etu, ácw̄ndjan ácw̄n ciçicja řuğĭnāfin amāřagumūřāfin.

4 cumutq̄tatumada Ğed'ngi ucq̄n bred matuřala-gunq̄ci, ciçicja řuğutūřāfin cutupj ácw̄n cutuatu-mada, prest tupq̄muf cutupj atam̄eā.

5 cuçutq̄nada cundjananima, 'àmanāndřlum maçu sabat̄upjnda cumuşa Ğerd.

6 ácw̄n sabat̄ cumutq̄řeq̄ğjida sinagogun, cunjın cutumutada ua uřjipj ūř içisq̄ci.

7 şcribndjan, şarise'ndjan cumjagalagunisinda cunjima; undq̄muf cunjın t̄ēamanān̄eā sabat̄ m̄ealun; cundjan cuç̄ēnada ciçicja çq̄q̄lana.

8 cıealqmutada cundjan mujəalanafin, cucuqanada uş içifançı, 'cumunüen şanupı ünaturan. cucutu-munida.

9 Jezus cucuqanada cundjananima, uceali átucutu-murea sananima, 'çap, und jan āla ūstagua ĩma sabatdara? ç und jan āla ūstagua ulapa sabatdara? und jan āl' acupunəa, und' jan āla ēamananəa?

10 cuiscul' alagunada āmanqdarupı, cucuqanada uançı, elinşena, celinada, cunjimin uş cıāmananada cuc' ācun.

11 ūlu cucqıçıgatusında, cumacutqanapicında, ç cundqm jan ā ūstagua Jezusupı?

12 cunji məaləalan cumanqçatacıda cutuçjida tularupı amufupı, cutqmufmunida Gədicja cunji lucuk cutaceta.

13 ¶ məalafin cııda cıçicja mufatəalançı, cullam cutumənada tēlv, cutupı cutuapqanada aposl.

14 sıman, cunjima cutuapqanada petş, andru cetuf-ūn; jamz, jon'nda; filip, bərfolemū'nda;

15 matu, tomas'nda; jamz alfeas'nçı macun; sıman matuapançı zelətez.

16 jıdas jamznçı macusin, jıdas iscarıat'nda cıçicja ucalqnafin.

17 ¶ cucupqtsmunida cundjananima patuc uşin, cıçicja mufatəala cutumbatıda, ĩzuk məqgu āmana jıdeandşlum, jerusalem'ndşlum, tjr, sıdan'nda cullam ūfa cutufıda cunjima murupı, tumeamananupında cunjima cundjananın suk.

18 ulapa cuspik matuqarugatacindjan, cuūla ēamana-
nada cundjananima.

19 àmanqdara cuçèdnuda cunjima elinupj, cullam'n-
daqia cumanqtsicurida açaiā, cuūla ēamananuda cun-
djananima.

20 ¶ calagunuda eiçieja tumeagjiøalançi, cucuṭqna-
da, 'san matumuruā san āla sabagudua, san'ndaqia
Ged'nçi matsenqcindjan.

21 san arum amasagua, san āla sabagudua; san
tumutujinatea; san jik putakmutua san āla saba-
gudua, san tufcøa.

22 san āla sabagudua àmana sananima açelqcaru-
mus sananima ucumisunatamus, çgqlanqmus, sananin
āpa ālasanqmus jçajipi cumjamana cundjan açelacuſ.

23 cunji mealan san çisabagudua, san çisabagud'-
qguluā; san évnan tumutufabagudua úlu; cucan-
daqia cundjananin emualan cuūstaqusinda profet'-
ndjananima.

24 çjaciūa sananieja cuūru-mutagatacun, san'nda-
gia àruntupan matufabagudua.

25 çjaciūa sananieja cuſjnuŕmutagatacun, san'nda-
gia amasaguana; çjaciūa sananieja àrum tufcamu-
tua, san'ndaqia annumutuana, san putakmutuana.

26 çjaciūa sananieja àmanqdara sananima ēuſqamus,
cucandaqia cundjananin emualan ſsa profet'ndjan-
anima cēuſisinda.

27 ¶ í mutta sananima cuṭqna ja muſmutua, 'san

curua sananima amatasūçiqcindjananima, san mutağ-gua sananima tstjealqcindjananima.

28 *san mutağga-cutanea sananima apuſqcindjananima, san qmuſğgua sananima mutatstşūlatqcindjananima.*

29 *seja acimus çesa satumuacūa acupj acun; sina eloc ſinatamus cutupj sa bqv meamea sina cot acun.*

30 *sa tagua àmanqdarupj seja qmuſumus; àmana sina setan lupatamus sa bqv çila jūa cutupj.*

31 *taşja san muni tumumutağgumus, sa la-mutağ-gua.*

32 *san tula curu sananima caſmutuqcindjananima, san bqv maſabagudua, ulapa àmana cumjana cumuni-caſ cundjananima caſmutua.*

33 *san tula mutağgu sananima mutağguqcindjananima, san bqv maſabagudua, ulapa àmana cucunjita euſtak.*

34 *san tula maqa cundjananiecipj-tupan sananima çila taguan, san bqv maſabagudua, ulapa àmana'ndagia cumuni-maſn ulapa àmanançi, çila tumutağupj cucunjita úlu.*

35 *san mutta san curua sananima açelacuruqcindjananima, san mutağgua, san maqnea, bqv çila jì, san cutacun san tumutasaganea úlu, san mutua manean-çinçi çjūaljamalim; cunjın dagia cumuni mutaük ſabagudunnacqcindjananima, ulapaqcindjananima acun.*

36 san muni mutaāgua, sananin emun dagia cumuni mutaūk.

37 ula çğalqnicēalan san bqv maçğalqneana; ula ūnnicealan san bqv monnean; san tugaculua, san matugaculua

38 san tağua, san mataguana; xūn eēgata, cusi-tsūna, tugxugutsūna, cumiellanda àmana sananima cutağusinea. cucunjitacindagia san muni tukğjata çuçan san mataguān.

39 cucutanada cundjananima parabl, 'ç und ámasç-cindjan tstagatean ámasçcindjananima, cundjan çja ağı-muçisa ufluçipi.

40 mağıçei bqv āna çiçieja ağıçinçi, ūleastağua cumunūa çuca çiçieja txençin.

41 ç eundqm sa çja muni tsteci èca çuçı sin macu-sin'çi tellan, sa bqv çja muni tsteci ūlu ūrur sinç tellan?

42 ç eundqm ácan sa muni cutanğjata usuçieja 'ç usuürin'a tumuğıagulat ĩa èca cucuçineata sina tellan?' ūrur ēadara sinç tellan. muçmunçin'a ĩa tupoanea sa ūrur sin tellan dşlum, uspan sa tecūan xūn çğıagulupı èca çuçı sin usuūnçi tellan-dşlum.

43 ĩma ūrat'ndagia cunjuıçie issea ulap' amjim, ulapa ūrat ácan cunjuıçie issea ĩm' amjim.

44 ūrur dara cumunit-issa çin amjim'nçi-tupan; umqşundşlum àmana bqv āla tstumena figa, brambl 'ndşlum àmana bqv āla tstumena grapa.

45 İma uançi suscin cēēgurgjata İmatupan, cullam cumuni-tak İmatupan; ulapa uançi suscin cēēgurgjata ulapa-tupan; cullam cumuni-tak ulapa-tupan.

46 ¶ ğ cundqm ācuan san İa tuapumuni, Lerd, Lerd, san bq̄v āla tumuṭṣen' İa?

47 cunji āmana İacjipi cqtaca, İa muṣmuṭua, İa urumunq̄mus, sananima āturalaga-tuiçecuā cunjima.

48 cunjin cucançecu ua elanq̄gasin ucur, cugjamuda etacunupj, cutelandecuda laşan; İzuk āmq̄gasin belaca, İzuk āananasin cunji ucqtupj, cuā tşāmunida, cunjindq̄gia cumatelandecuda laşan.

49 ācuan āmana ulaf murq̄ci, bq̄v urumunq̄ci, cunjin cucq̄çecu ua gjamaūa elandecq̄gasin, āḡuan tq̄nan, sima cuāananuda cutupj İzuk, cupatagundecuda cucj-tacuan, cuūl q̄rugatuda cunji ucur.

çapts 7.

1 cunjin ūlq̄gjasin şançi āḡja āmanançi cutumugida capsniunupj.

2 sentūriançicja şanara ūştukāguūn cetu annunasin cqrugatuda suscin apunupj.

3 cunjin murasin Jezusicjipi, cutjaminuda cutupj juandjananin ātealançi, cucq̄cali İmenuda tēamananupj eiçin ssvant'nci.

4 cundjan ūnegatasin Jezusicjipi cumuabjlanjısında cunjima, cucutq̄nisında; 'cunjin scja cutumumuta-ūkgjatacuan cunjin anuu mamurumunq̄ci.

5 cunjın dağia curu şananın àmanupı, celqında şanimi sinagog.

6 Jezus cutsucqatada cundşanimi, cunjın ünegatqmunıfın ucqupı, sentürıan cıaminada cıqıca curuöalançı cutupı, cutstucqtında, 'ılap arıgatica; ş matımuşannaca seıa ş ucqupı.

7 ş bqv mqnısqında şma seıa cıqatucupı, sa cutanöa tıpan, şa sıvant cıàmananöa.

8 ş matsenqı ala tşenmıta solıs'ndşanimi, amuni-cutan şançı-ünçı; 'sa cıqatöa,' cunjın cıa cıqata; şün-çıünçı, 'sa cıqatöa acım,' cunjın cıa cıqata; şa sıvantnıqıca, 'sa üstıgıa şan,' cunjın cıa üstıgı.

9 Jezus murafın cutupı cutstınnacada, cutımuşunatada, cucqtında àmanançı cıqıca lıstegınasın, 'ş sanımı cutqna, ş bqv teıda cındqm mufata ün izrael.'

10 tumıjaminıqındıan şunatasın ucqupı, cutstecısında sıvant àsqıneafın àmanuā.

11 ¶ amafunna cumıqtımuşıda sıtıupı nın matıapınqı; ūru cıqıca mufatöala àmananda meşgı cıqıca cutımeşgıında.

12 cundşan tumışın sıtı gat, cıgımınısında asıpı ūa apınqı, cedqınçı mqcun annıgıa, ıllqatacmıtıa; meşgı àmana sıtı gqtandşluma cıqıca cutımeşgıısında.

13 Lörd cutstecıtımurada cunjıma, cucqtında, 'ılap urıca.'

14 cutqtandecada cefinupj, cunjima gamjnafin cumunisinda; cucutqnada, 'àrum ua, ácutan scja, cumuṣṣena.

15 àpuneafin cucumutuda, cucutqnada èca. cutu-
atuda cunjima cedqbinçi.

16 cuûlamaacunatusinda, cundjan eufabagur-cutq-
nisinda Gedicja, cucutqnisinda, 'profit ṣūnqci řan-
anima cutṣumur, Ged eiçin àmanançi cumutaūk.

17 cundqm judea dçra cumurisinda cunjima, uși
sipulealan ácan.

18 jonicja muşateala cunjima cuûl umurisinda
şanupj.

19 ¶ jon ejiçicinda muşatuqpi, cugqligupicinda
Jezusicja, cutucutqnada, 'ç unda sa cucqtacwnçitqci,
und şan ā tanaceā ácupj.

20 uqpi eqtakūnegatafin eiçicijpi, cucutqnada, jon
baptist ípicja ejaminuda scijpi, ucutumurupi, 'ç unda
sa cucqtacwnçitqci, und' şan āl alagunēā ácupj.

21 cunji ṣsan cutēamananuda àdupqmutua ūru,
àrugurmutua, àcuřpigunurmutua ulqçqci; ūru áma-
şqcindjananima cututecida.

22 Jezus cucutqnada cundacja, 'sapa-řunatēā àgja-
tumura jonicja sapa-tstecifin, sapa-tumuraşin; ámařa
tecifin, uelşna şnaşin, lepşeala tumuşasinataşin, ufei-
ṣṣāci muşaşin, apunqci àmananařin, matumuruqcin-
djan cumuşmuta Gosp'l.

23 cunjin matuşabagudua şacijpi qrugatunnacqmu-
tu.

24 ¶ jon jaminapi çèllacqtaeqpicifin, cumurada àmanançi jonicipi, '¿cumuduupi san manutufuda àmanapisisipi tecipi? unda mupi çilineq ts̄rudqra?

25 ¿apa cundqm san manutufuda tecipi? und' ua ûletas usca dufmutua? ûletas usca dufmutagua, ïmatupqei atumutagua, cumuni-tsumutasin eiç'ndi-ananima.

26 ¿'apa cundqm san manutufuda tecipi? profit'nda? ïàgi sananima, 'cunjin profit manœana.'

27 cunjin mutta mamecamaâgïaci, 'Alaguna, átjâ-min ïa tumujaminqcinçi, seja ïa ûstukâgupi ā.

28 ïndagia sananima âgïa, ceqa maçilussa jon tupan manœana profit, meacanacssa Gød'nçi eiçdum mutua cunjima annu manœana.

29 àmanqdqra, tacs ïœalanda murafin, cusabagurcutqnisinda Gedicja, cundjan dagia cutumuanafida jonicja.

30 farise'ndjan mutta, leïndjan ácan cumuazagunisinda Gød âgïafin maam matuqrugatacindjan, cundjan dagia bq v tumuanafida jonicja.

31 ¶ Lerd cucutqnada, '¿cundqm étuçecua àmançi ïan àram mutua, cumuduupi cundjan çecu?

32 cundjan annu çecu eiûaljamalim mqrcit tumœakmutua, úngumbi magqlamutu; 'ïan sananicipi tumagwada ¿dqrara san ûqnunu? ïan sananicipi inumutuda, ¿dqrara san putukînu ïik.'

33 jon baptist cumutuda bred atuûa, ïn ulquâ; san cunjima tecida cuspica.

34 àmanandşlum maçeu cumunit atumuta, ulmuta ; san cunjima teci ; ‘cunji-ün şaèà, ĩn ulçei, tacs jìèa-lançi, ulapèalançi curua.

35 ĩmqacindjan cumuni-ül-wrumunçeuşgjata ĩmqacipj.

36 ¶ uçèali farise cucurada cunjima tumutşugata-tama. cumutqtumutada farise’nçi ucatupj atumupj.

37 çepa siti mutua, ulapçei, murafin, ‘Jezus èatumuta farise’nçi uçaq, cutumuçida cutupj dşuşa cun tşumèua ticemu alabastsa.

38 cutuş munida ciçin çşian ciçin amacan, cutuputuk tşucşida ciçin çşia jica, cutaşqculada ciçin uřta, cupaşuda ciçin çşian, cutupj cutèida dşuşa cuna.

39 farise ciçicja jìfin tecifin cutupj, cumacutqanuda, ‘şançi ün tula profit, çjèalanasinda şançi çepupj ciçicja çelindeçèata, cunjindaçia ulapçei.

40 Jezus culacutqanuda cunjima, ‘şjman àa cutanèa seja ;’ cucutqanuda, ‘Tşena saā cutanèa.’

41 uça cumutada maqnaşin cumbj uançi, uçèali ā cumaqçuda fĳv úndred pens, ácuün fifti-tupan.

42 cunda apitupqanařin ulaf cumutaūgataguda cundacja. ĳapa, sa ā àğjèa ĳa, cunji ün cunjima āřat şün curua ?

43 şjman culjağjida, ‘cunjın cucurua cunjima úlu çş ĳ. ánisana tumumutaūga-tağaşin úlu çş. cucutqanuda cunjima, ‘şün sa àği.

44 cutumuşunatada çepupj, şjmanicja cucutqanuda, ‘ĳunda sa teci şançi çepançi ? ámuçida sin ucatupj,

sa bqv *ja* tağuda *sima* eşiupj; cunjın *mutta* cutstucusida *ja* eşià *jiça*, *cutasqculuda* eşiin *ušta*.

45 *sa ja* bqv upaşuda, *şançi* epan *cupuşmutuda ja* eşià *cutaceta* émuşifinçi *uşpan*.

46 *şa* taşan *sa* bqv *tēida* *cuna*; *şançi* epan *şa* eşià *cutēida* *dşuşa* *cuna*.

47 *ı* *şçja* *cutupj* *cutqna*, cunjimin *uqpeaştağ* *ūru* *annu* *ámutaūgat-uşunaben*; cunjın *dağia* *cucuruda* *ılı*; *èca* *mamutaāğua*, *ècatupan* *cucuş*.

48 *cucutqnada* *cunjima*, ‘*sin*’ *uqap*’ *eaşttağ* *átuşunaben*.

49 *cundjan* *tsugatamaşin* *cunjima* *cumacutqnada* *ūğumbj*, *çun*’ *şan* *uşunabengjata* *uqapa*?

50 *cucutqnada* *eşpançi*, *sina* *çisinana* *şçja* *cutēamanan*. *şabaguda* *sa* *cqtacəa*.

çaptis 8.

1 *uşpan* *ácun* *æaləalan* *cuñeğurdqtuda* *siti-dara*, *viljdara* *ácun*, *cumuruda*, *cutuşəalenatuda* *àmanançi* *tuşabagud’jağja* *Ged’nçi* *ciñduma*; *tēlv’ndjan* *cutēuğjnisinda* *cunjima*.

2 *eşpandjan* *ácun* *eşiçja* *tumumutaāğaşin* *àánnuşaşaşin* *àdupunataşin*, *Mesi* *matuapunaşin* *Magdalen*, *cullum* *cucula-manqtsicurida* *sevn* *devl*.

3 *joananda* *eşzançi* *tucun*, *érad’nçi* *stüşd*; *suzananda*, *ūru* *ácun* *eşiçja* *cutuşinamunida* *cundjan* *mutaşaşin*.

4 ¶ meagū àmana tumēagatafin ciçicijipi siti dārandšlam, cumurada parabl'a.

5 tupuſuā cumana - tupuſuda xià; cunjīn tupuſīnāfin cutjārputacuda ā ūjn, cumatecilupenuda, bik àmalim cjuāti-sinda.

6 cutjārputacuda laſan; àpuſaſin cjananuda cucj-tacun, cunjindagia sim'apisù.

7 cutjārputacuda ummaſun; ummuſ cupuſuda, cutjaſatuda cutupj.

8 ácun cuputacuda ſma tanupi, cupuſuda, ciſſida úndredföld. cunjīn cundam umuraſin, cugalqnada, 'uſcīr muſmutua, cuā murea cunjīn.

9 ciçicia muſateala cucutumurada cunjīma, 'ç cum-uduupi sa àgjidā ſançi parabl'a?

10 cucutanuda, 'san matujəalenata matjaſjagja Gød'nçi cinduma, ácundjan maagja parabl'a-tupan; cundjandagia tecidara, cuca tecaūqei; muſmutudara, cuca muſūqei.

11 éagjaſin parabl' ſançita; xià Gød'nçi cutqana annu.

12 āūjn tuputaca annu muſmutuacindjan; dev'l muni muçi, cumuni tuçataca àgja cundjananin suscin'ndšlam, cundjan muſataūk, tumēamananaūk.

13 laſan tuputaca, cundjan muſèllamus cumuni ſabagarmutaçu, ſandjan mqliapisùā; cundjan muſ-èlla èçatupan, nan arugatqdara cundjan cja ūla patagundeca.

14 ammaſun tuputaca, cundjan muſèllamus bav ā

muşarmutu, cundjan cja tarugarmuni ūstagu, şaba-
gudanda, şançi mutua.

15 ĩma tanun tuputaca, cundjan xūn suscina mu-
şarmutua, cundjan cutupj urumumu, cundjan ā
issqmuni.

16 ¶ àmana tutugatamus cand'l cunjuıçik cutupj
tjafateca, cunjuıçik muni tuqtuteca etacun tēan;
cunjın muni tumurandeca candstica, tujøalenatupj
muçiqcındjananima.

17 munit usikmutuqcındjan cuūla - cunustasanisin-
øana, matuqtuteca, cuūla matecūana.

18 mşstecqmurisinøa; mutagua cutumutagua; mu-
tagunnacqci cunjın cumulqca maengafın mutagu.

19 ¶ cumutqtanacuda cunjima cedqbin, cemacus-
øalan ácun; cundjanqgaçik ūnegata cunjima, àmana
cuffimagqtuda.

20 cumurısında cunjima, 'dqbjá, sin macuseøalan
asin cutstanuk-palan scja.

21 culacutqnuda cundjananima, édqban, şa macus-
øalan şandjan annu, cumuşmutacun, curumuygjata-
cun Gød'nçi cutqna.

22 ¶ ácun meølan cutşucuçıda qnanupj ciçicja
muşateøalançi cucutqnuda cundjananima, 'uşqm ĩan
inøa, ácu ūşupj kateguşında.

23 cundjan ullufcunjınafın cucundecuda; cucupa-
tstufatuda acqmacan; catupıda ūlu éca, cumaacuna-
tuşında.

24 cundjan cumututupurada cunjima, cucuqanisin-
da, 'Tæna, Tæna, jan mulqea. cucuqajseida úsa
çilinda, úlu çjèljaguda.

25 cucuqanada cundjananima, 'cī san çisinanada?
cundjan cumaacunatada, cutunnacuda, cumacutqanq-
picinda, 'ç cundqm ua şan, cunjın daqia úsupi, écu-
pjında cutumumufurgjata.

26 cundjan cutuūraquda gadara, galale cusatapū-
narmuni.

27 cunjın tuūraqasın, ua sitındylam cucupusaatada
cunjima, dev'l'ndjan tuānnuřanasın şatura, usca dupi-
nunnaca, àmana tuūnmuçi gumununçi tupan cumu-
tada, bq v ucqn.

28 cunjın tecisın Jezusima cugqlanada, cutumulu-
pigqmatada cunjima, úlu řsa cutucutqanada; 'Jezus
sa Gødnci mqcun manəançi ç cundqm sa řa ūřta-
gua? ř seja átumumutaāk, ulq řa tutumaūica.

29 cunjındaqia cucqali-manatsicurida ulqpa cuspi-
cunçi uāndylam. ātealan cumunit atada cunjima,
cunjın cutumemasqmunida çana, fets'nda; cumuni
eissambugutada çeàmasa, dev'l cumuni tēiņganada
cunjima àmanapisisipi.

30 Jezus cucutumurada cunjima, 'ç cundqm sina
āpan? çjāgjida, 'lejān; ' ūru dev'l'ndqia cumuçida
cunjima āta.

31 cundjan cutumumutaāguda cunjima, 'ulq şan-
anima culamuçi istumulupi.

32 *cutumeagatamjında pig tularan, cundjan cutumurumunuda cunjima cutupj muçi. curumunuda cundjananima.*

33 *cutumanagulisinda dev'l uandşlam, cagumuçi-sinda pig àmalimupj. cuıla-durünarida àsin écupj, cumqmjda.*

34 *cutupj tuatupalanaşin tecişin cunji ūştagu, cijn-ganadqtusinda, cumutqtumuruda siti uş'nda àmanançi.*

35 *cundjan cutumanalagunuda cunji ūştagupj; cutuşuda Jezusicijipi, cutstecisinda uançi devl'ndjan managulaşin Jezus'nçi cxiàn mutı, cudufmutuda, cjealamutuda, şün cumaacunatuşinda.*

36 *alaguūştagaşindjan cjağjisinda cundjananima àannuşqmutaşin àamananuda.*

37 ¶ *àmanqdqra Gadarandşlam, gqtandşlam ácan cutueçi-alagunisinda cunjima cullam; cundjan-dagia ūlu cijn-ganuda; cucupqcuçida qnanupj, cuçila-funatuda ácu ūşupj.*

38 *ua devl'ndjan tumanağulaşin cucutumuruda Jezusicja, 'çapa ūj scja tsamutu? Jezus cjami-nuda cunjima.*

39 *cucutqnada, 'mutqmutua sa sin ueatupj, satumurea cundjananima Gød scja mutaāğaşin ūlu. eufunatuda, cuıl-umurada cunji siti àmanançi Jezus cunjima mutaāğaşin ūlu.*

40 *nan, Jezus cutupj funataşin àmana cumutaāğada cunjima, cundjan dagia cutanacuda cunjima.*

41 ¶ *ua jısus matuapuna cucqtaacuda, cunjın sinagog tşena, cutumulupjida Jezusunçı cxiàn cutjialagunuda cunjima ciğın ucqtupjı.*

42 *cunjimına maçepan annuğacı, tēlv ı tsdarqçepançı cēda apuna - tuçqana. cunjın ınasın àmana cuçğjaməagatatuda cunjima.*

43 ¶ *çepa sapa tumanjamagua tēlv ı, cuül-ubapunuda ciğına tumisinamuıtu fizifan'djıananima, cu-djanqagaçık cunjima ēamanana.*

44 *cucqtaacuda uşnucupjı, cēlinatuda ciğın uşca üjn; cuçqtacun cunjimin sapa àmanjamagasin cutşünatuda.*

45 *Jezus cucqtanuda, 'çcun' ına elinatuda? àmanqara tşicasın, pētşndjan ciğicja tşugınasın cucqtanısında, 'Tşena àmana seja cuçğjaməagur, çcundam sa cutanuda? cun' ına elinatuda?*

46 *Jezus cucqtanuda, 'annu ına cēlinatuda; ındagıa àēamananuda.*

47 *Çepa mjeanasın ā usicupjı, cucqtukūnegatuda gşugua; cutumulupjıtecuda ciğın cxiàn, ciğıat-umuruda cunaştas àmana cumuşpalanuda, cunjın tēlinatasın, cunjın çēamananasın cuçqtacun.*

48 *cucqtanuda cunjima, ınia şabagudua sa, sa çisinanasın seja cēamananuda. şabaguda cuşmutaq-tacuda.*

49 ¶ *cunjın ā cutamunatacun, cumacqtaacuda sinagog tşenuançı ucandşlam cutanasın, cunjima, 'sa maçepan annu apuna, ula tuçrugatica tşenacıncicja.*

50 Jezus murafin culacutqnada, 'ula tapukmunica, çisininæa sa ïa, cunjın cutumæamananæa.

51 cunjın muçısın ucıtuı, cunjın bqv umuçıda àmanançi, pets, jamz, jën'ndjıananıma tupan, fuganicëpançi emun cëdqbindacıa áeun.

52 cuıla putukmutısında, çjınısında cunjıma, cëtu cëcutqnada, 'ula putacicæalan, cunjın bqv apuna, cëcqlëata.

53 caændufeçısında cunjıma, cundjandqıa cütecıda cunjıma, xün apuna.

54 cuıla culamanqtsicurıda cundjıananıma, catada eıçicıa ùş, çjıda, cëcutqnada, 'fuganicëpa sa camqtıa.'

55 cunjımın açajıa cuçıl qgumuçıda, cëcamqtıda cëcıtacın, cëçeqli-tuatumqpicında eıçicıa.

56 eıçımın, cëdqbinda cütunnacıda, cumuabjılanıfcıda 'ula àgıatımurapicıa àmanançi éüstqafın.

çapts 9.

1 cunjı dıra çjıda tël v ealançi eıçicıa muşatandjın, cütıabjılanıda cundjıananıma ulıpa cüspicæalupı, éamananupjında sukdıra.

2 çjıminıda cundjıananıma umurupı Gëdnçi cıy-dumupı, éamananupjında suçcındjıananıma.

3 cëcutqnada cundjıananıma, 'ula ticëmınicæalan, san ıla dqgınaük cüa, san ıla maasınaük ticëmu,

san ular icemjnaūna bred, muninda; san ular dupjna-
ūna cumbj cota.

4 San mutamutumus ueqn, san tumutuana cučan, cullam san çatukèllea.

5 sananima alafanqmus san tumanqtsicurimus cullam siti, san tugşug'upistecœa cullama tuntucu sananin exiãndşlam cundjananima tuunnasũpj.

6 cutafisinda, cuçicamurisinda tşndqra cutumurisinda gospel, cēamananisinda uannisin.

7 érad tetrarca cuūla - murada Jezus muni ũştqgafin; cutarugataada suscin, cutjar-cutqanada 'ndaqia, 'Jon maf çila àmanqmutu.'

8 cutjar-èyguda eljas maf çila tumuçalaguna; cutjar-èyguda qta profit cuçila àmanqmuta.

9 érad cucutqanada, 'Jonicia átqgufitupeanada tqşa ç cunna mut' şan émafmutaca cundqm?' cutecicuarada cunjima.

10 ¶ aposl'ndjan şunatafin, cuūl-umurisinda cūqn muni ũştqgafin. culuftaktumenada cundjananima cumisũpj àman' apisisipj betşida ũjn.

11 àmana murafin cutupj cuçilusteg' utafada cunjima; cunjın cutumutşugada cundjananima, cumurada cundjananima Gødnci ciydumupj, cēamananada utjqtu àşqgumutafin.

12 meala culuşmunifin tēlva cutaşjūnegatafin, cucutqanisinda cunjima; jaminœa sa àmana meagu, cundjan cuā utafmuçūa tşndarupj, usipjında sipul-

øalan, cutumutisinøa, cutumisininisinøa ; ðan ndagia tumut ðan usitup usipj.

13 cucutqanada cundjanaanima, 'tuatameasanna cundjanaanima, culacutqanisinda, 'ðan mutagu fiv lof, cumbj apumatanda tupan, ðan tula mutqtstetat ama ðançi àmanançi ūru tuatumupj;

14 àmana cumanacaguda fiv tsz'nd ujamalim ; cucutqanada ciçicja musatøalançi, 'tutuāguasanna cundjanaanima fifti cumisun, çila fifti cumisun.

15 cundqm cuūstagusinda, cututuāgusinda àmanq-dqrançi.

16 cutstumēnada lof fiva, apumat'nda cumbjbj, calagunada évnupj cutuðqñwnatada cutupj, catuygusida, cutujmuda ciçicja musatøalançi àmanançicja møqgu.

17 cundjan cuūla-tatamasinanuda ; tqtuèllqci cuts-tjìgqgusinda tēlv cofinos.

18 Nan cetupa tamusmunifin, ciçicja musatøala cutsagusinda cunjima, cucutumurada cundjanaanima, 'ç cundqm ða ánisqmutu àmana ?

19 culjagjisinda, 'sa mus Jon baptist ; ácundjan, samus Eljas ; ácundjan mutta, sa mus āta profit àrum àmanana.

20 cucutqanada cundjanaanima, 'ç san apa, cunima san ða ánisqnu ?' pets culjagjida cunjima, 'Cristja God'ndsluma.

21 úlu euscida cundjanaanima, úlu cutuusicuda cundjanaanima cutupj.

22 cucutqanuda, 'àmanandşlam maçeu cusqgunəa ülu, cutumu - əlafanəa q̄təalənçi, scribndjānanimā ācun, manəana prestndjānanimā, cutumuacupunəa, cutstumeamananəa mutan məalun.'

23 ¶ cucutqanuda cundjānanimā, 'tula àmana ĩa sigjəa, maam cuā mamumq̄nuruə, cuā muni munj-nəgua cərəs, ĩa cuā sigjamunūa.

24 cunji ūn maam mameamananq̄ci capunəa; cunji ūn tumuacupunəa ĩacjipi cunjin cutumeamananəa.

25 ǰ cundqm uə çisinqmutuə, tula cunjin ūl atq̄gasa usipi tula cətu apunū?

26 ĩacjipi unnasq̄gua, şa tutarinupjn'da, cutupi àmanandşlam maçeu cunnasq̄gua cunjin tumuafugət ĩnqm̄s eiçinq gləsi, eiçimənçia ācun anjndjānanin ācun.

27 ĩ mutta sananima şūn umura, cutj̄ar munat şan cunjuçik ĩa tumqmjəa, cuj̄a tecisinəa Gədnçi eiç-duma.

28 ¶ at məala cunji uspan culustegucjida tularupj̄i pət̄s, jon, jamz'ndjānanimā q̄musupj̄i.

29 cunjin q̄musafin cunjimin alaguna cumuſq̄q̄matuda, eiçin uſca ācun, cuduſmunida àmenq̄ci, lundqtuə.

30 cumbj̄ā eiçicj̄a cj̄əpəmurm̄nida, moziznda, elj̄as'nda.

31 cunda cutumutecida ūlētəsq̄pi, cucutq̄nq̄picinda eiçin apunupj̄i cətu tstumutəq̄gupunəa Jerusalem.

32 pət̄sndjān cəſj̄andecusinda uca; cundjān tupur-

afin, cutstecisinda ciçin glösi, uqpicinçieja ácan tsu-
munifin ciçieja.

33 cunji uspan cunda çeluçejapicifin ciçieja pets
cucutqnada Jezusicija, 'txena íma ían ā mutua san,
uqmurandecqmisin íananima, sejiþi, mozizicijipi, eljas-
icijipi; cunjin daqia cucinnama cutqnada.

34 cunjin ā cutqmunatacan cundam, šaca cucupa-
tjafatecwada cundjananima, cundjan cumaacunatada
muçifin šacupi.

35 šacandšlum caşqnada, 'šan ša maçcan macuruç,
san āla muşateca cunjima.

36 áşa ēufatafin cutecisinda Jezusicija tupan. cutupi
cusieusinda; cundjan baq āl umura cutupi uçali
ūnçi, cundjan tstecifin.

37 ¶ cunji ámaşunna gqta cundjan tumenafin tula-
randšlum ūru àmana cusijgjata cunjima.

38 culluma uq eugqlqnada, 'txena āl-alagun ša
maçcançieja, cunjin daqia annugua.

39 ánnuş cununit ur cunjima, cunjin cucítacun
gqlqna; cumuni eišsumata cunjima, cunjin eja muni
şenata à, cunjin úlu matusaqqua, ím sugatupan
cumuni èllqgjata cunjima.

40 cutupi íàtumumutaāguda seja muşatealançi,
cumjəanisinda.

41 Jezus cula-cutqnada, 'san qrum mutua maçi-
sinanunnaca, çgqtucuruçanda, çcundam şatura étšu-
munùa sananima, étumunùa sananima? acum tsta-
gatea sa samaçançi.'

42 cunj̃in c̃at̃ac̃ı̃ñqd̃ara, deṽl cunj̃ima cut̃up̃ẽande-
c̃ada, cuc̃ı̃ss̃umat̃ı̃da cunj̃ima. Jezus cũı̃nñada ı̃l̃q̃pa
c̃usp̃ı̃c̃ı̃ñç̃ı, c̃ẽamañañada. c̃ı̃ı̃alic̃ı̃a, cũç̃ı̃la tũat̃ı̃da
cunj̃ima c̃ı̃ç̃ı̃muñç̃ı.

43 ¶ cũı̃la-tunñac̃ı̃s̃ında G̃ed̃'̃ñç̃ı ab̃ı̃l̃up̃ı̃ mañẽañ-
q̃ci. àmañqd̃ara tunñuk̃pal̃añı̃ñ Jezus'̃ñç̃ı ũ̃st̃ag̃up̃ı̃,
cuc̃ut̃qñada c̃ı̃ç̃ı̃c̃ı̃a m̃us̃at̃ẽalañç̃ı.

44 écut̃q̃na à̃rum ı̃zuk murẽas̃anna ; àmañand̃sl̃uma
m̃q̃cu cut̃st̃um̃uc̃up̃uñẽana àmañañç̃ı ũ̃sa.

45 cund̃ı̃an ı̃ẽalãı̃q̃m̃us̃unda cuñç̃ı à̃g̃ı̃a, cum̃at̃ı̃a-
f̃at̃ı̃s̃ında cut̃up̃ı̃, cund̃ı̃an b̃q̃ṽ ā̃l ı̃ẽaleñat̃ı̃da ; cut̃q̃-
p̃uc̃ı̃s̃ında cunj̃ima uc̃ut̃um̃ura cut̃up̃ı̃.

46 ¶ cund̃ı̃an cum̃ad̃ı̃ç̃ı̃c̃ı̃a-m̃ul̃ac̃ı̃-p̃ı̃c̃ında, ç̃ cuñç̃ı̃
ā̃m̃us̃ m̃uñı̃a mañẽañq̃ci ?

47 Jezus ı̃ẽalam̃ut̃ı̃a cund̃ı̃an m̃ı̃j̃ẽalañı̃ñ, cut̃q̃-
t̃ı̃da c̃ı̃ı̃alañç̃ı cut̃st̃um̃ut̃s̃um̃uñı̃da cunj̃ima.

48 cuc̃ut̃qñada cund̃ı̃añı̃ma, ‘ cuñç̃ı̃ àmañañç̃ı̃
ş̃añç̃ı̃ c̃ı̃ı̃alañç̃ı̃ cur̃ı̃a ı̃ac̃ı̃p̃ı̃, ı̃a cuc̃us̃ ; cuñç̃ı̃ àmana
ı̃a cur̃ı̃a, cuc̃us̃ ı̃a ı̃amiñq̃c̃ı̃ñç̃ı̃c̃ı̃a ; ā̃sa m̃am̃ũı̃ng̃u-
t̃unñac̃ı̃c̃ı̃ cum̃uñı̃ana mañẽana m̃am̃ũı̃ng̃ut̃ı̃a.’

49 ¶ Jon cul̃ac̃ut̃qñada, ‘ t̃ş̃ena ı̃an tec̃ı̃da ı̃a ç̃ı̃cula-
mañq̃g̃ı̃lañı̃ñ deṽ'l sin ā̃p̃q̃ci ; ı̃an ı̃ş̃c̃ı̃da cunj̃ima, cun-
ç̃ı̃n d̃ag̃ı̃a b̃q̃ṽ ı̃añı̃ma t̃ş̃ug̃ı̃ñı̃.

50 Jezus cunj̃ima cuc̃ut̃qñada, ‘sul̃ap ı̃ş̃c̃ı̃k̃ cun-
ç̃ı̃ma ; cuñç̃ı̃ ũ̃n ı̃p̃ı̃c̃ı̃a ç̃g̃at̃unñaca, ı̃p̃ı̃c̃ı̃a cur̃um̃ı̃ng̃ı̃-
ç̃ı̃ata.

51 ¶ ā̃cu nan, c̃et̃ı̃ cut̃um̃ũç̃ı̃ évñup̃ı̃ cuc̃q̃g̃ı̃ñ,
cuc̃ẽam̃uñı̃ā̃a zuk c̃at̃ac̃up̃ı̃ Jer̃ı̃s̃alem̃up̃ı̃.

52 *cuıat* *ıaminada* *amanançı*, *cetu* *culustegınada* *ıspan*; *cundjan* *cumuçida* *samaritandjananin* *vilijupı* *ıa sanara* *ıstukâgupı* *cunjima*.

53 *culluma* *amana* *bav* *urumunada* *cunjima* *umu-*
tupı, *cunjın* *dagıa* *cutucamutada* *Jerusalemupı*
cataca.

54 *eigicıa* *masatuqı* *tstecısın* *cutupı*, *jon*, *jamz'nda*
cucutqnqpicında, ' *txena*, *çap* *ıpicıa* *sa* *tula* *çcalı* *tube-*
lacundeca *pasçı* *cundjananima* *tumöaşçınupı*, *cucun-*
jıta *elıas* *tumöaşçınajınaca* ?

55 *cutumufunatada*, *cuınnada* *cundacıa*; *cucutq-*
nada, ' *sapa* *bav* *jöala* *sapıcın* *cuspıcupı*.

56 *amanandsıum* *mıçın* *dagıa* *bav* *cupqmutada*
ısupı *amançıçıa* *acucımpı*, *ıamananupı* *tupan*. *cutu-*
jıada *acı* *vilijupı*.

57 *cundjan* *ıtasınasın*, *acıın* *cucutqnada* *cunjima*,
' *txena* *scıa* *alustegıne* *ınn*.'

58 *Jezus* *cucutqnada* *cunjima*, ' *çılöjjamalim* *ınnı*
ıçğısın *ıstunna*, *bık* *amalim* *acıın* *tucısanıçğı*, *ı*
mutta, *amanandsıum* *mıçı* *çıtıaktecıınnacçı*.'

59 *cucutqnada* *acıın* *ıupı*, ' *ıustegın* *ıa*,' *cunjın*
culacutqnada ' *Lörda*, *ıl* *urımun* ' *ıa* *ıdabıançı* *mut-*
öanmuçı *ıanna*.'

60 *Jezus* *culacutqnada* *cunjima*, ' *apunçındjan* *cuı*
ınmuçıa *cundjananin* *apunçındjananima*. *sa* *mutta*
sa *mutumure* *Godnçı* *cıjduma*.'

61 *acı* *amana* *cucutqnada*, ' *Lörda* *scıa* *alustegıne*,
ıa *sa* *ıa* *tucıtaelle* *ıca* *ı* ' *ucı* *amalımınçı*.'

62 Jezus eunjima cucutqnada, ‘àmana pls daqínaci iscepi tula çil’alaguna, eunjín mamumuçaannaca Gød-nçi eiçdumupi.’

çapts 10.

1 eunji uspan Lërda cutumenuda áeun sev’nti, cjamínuda eundjananima cumbjā matsugínapi, çila cumbjā matsugínapi eundqm eutacetandjan; eundjananima cutumuulustugatada, eetu muş uspan muça-îna sitiupi, tstumutupi eetu tucuanasín muçipi.

2 eunjín cucutqnada eundjananima, ‘Uşagu úlu patuk, usagu eala lusi, Lërda tuşaguançi san ā ççali tuşagua ūru ealançi eiçin usagupi.

3 utuşasanna, átjami eun sananima cuca lam ūlş gumunan.

4 san ulla maamasjnaūna muni tstjigu, atama tice-mu-nda, cilinda san bqç daqíneā, san ullaş uūgataūk àmanançi înaçara.

5 san mutqumutumus ueqn san tucutanēā şançi ueqn eua şabagudisineā.

6 tula mutş matuşabagudua, san tuşabagudaşin eumunūa; tula mutunnaca, san atuşabagudaşin euşunateā sananicjipi,

7 san ā tumūtua eue’ ueqnçitupan, san tqtumutua, san tulmutua, eundjan taqumus sananima; ūştaquūn daçia mataşagun’annu. san ulla mutqmur tulliūk.

8 *san muçimus sitiupj, cundjan tul umuçi sananima, san tatamea cundjan tsuatamqmus sananima.*

9 *cullum sueçindjananima san eamananœa, san eutanœana cundjananima, 'Gednçi eçdum euñegur sananima.*

10 *san muçimus sitiupj, cundjan tul' umuçainu sananima, san tumanqtsicuruu ūpj, san tucutamunûa,*

11 *'tuntuçu sananin siti'ndşlum jananima eçjiasq-gjatacun jan masqculur sananima tuunnusŭpj, san a puſatœa, Gød'nçi eçdum euñegur sananima.*

12 *jançi sananima sodom bqv cuca tarugateœa cunji mealan cuca cunji siti.*

13 *eçaçiûa seçipj corazin, eçaçiûa seçipj befsjda, étula tuŭſtaquşindaaca tjs, sçdan'nda abjla ūſtaqu émuni tuŭſtaqaşin seça, q̄taq̄van cumœnnisindaaca, cutsdufmutasa sacloſ, uãnda.*

14 *tjs, sçdan'nda bqv cuca tarugateœa sananima jujmentdçra.*

15 *sa, capsnium évnupj cumuçia sa matupœandecœa élupj.*

16 *sananima muſurmutua ja cumuſur cunjin ; sananima unnusakmutua, ja cunnusak ; ja unnasakmutua, cunjin cunnusak ja jaminçeinçicja.*

17 ¶ *sev'ntindjan eçunatusinda ſabaguda, eçjgçj-sinda, Lërda dev'l'ndjan cumuni dupunurçjata jananima sina q̄pupj.*

18 *cucutqnada cundjananima, 'atalagunat-ŭlupjda satanicja évn'ndşlum cuca tççissumatulli.*

19 *sananima átubjlamuta, san tsteclateana sspent'ndjananima scorpiandjananima, çgurmubjlanqcindjananima áeun, san bqV matuqgunoa èca.*

20 *ánnufámalm sananima cumudupunur, cutupj-san ula jabagudaük, san ála jabagudua san tstumu-ecamaüsella āpa évn'un.*

21 ¶ *cunji xarun Jezus cuçifabagurmutuda cucpicun, cucutqnada, 'édqbuun, Lërda usipi, evn'upjnda, seja ácutegatan, sandqgia šançi āgçipj sa tuçinnumqmutuda jəalqcindjananima, sa tujəalena-tuda cutupj çjəaljamalimunçi, cutegata édqbuun cundqm satucunada.*

22 *édqbuun ja cuūlatak annu, àmana jəalamutunnaca maquançi, emuatupan; emupj áeun àmana jəalamutunnaca, mamqgua tupan annu jəala, cunjın áeun mamqgua tstujəalenata.*

23 ¶ *cutumufunatuda ciçieja musatealançi cutupj-tupan cumurada, tella tecjaci san tsteçigjatacum annu jabaguda.*

24 *jàgç sananima profit meqgu, çij'ndjan áeun cuctecicurada san tsteçigjatacum, cundjan tecaüa-mutuda, murupinda san tumeqgigjatacum, cundjan musüa-mutuda.*

25 ¶ *cucumunida ləš, cumjac-ucutumurada cunjima, tšena, ç cundqm ūj-ūstqgua tuməamanqmutupj eutaceta?*

26 *cucutqnada cunjima, 'ç cundqm tecamandecēata lə, cundqm saredqna?*

27 *culacutqnada*, ‘*sūna suscina sa ūla cufmutua* lerdnçi, *sina godicja*, *sūna sol’nda*, *sūn sin abjlanda*, *sūn sina mujeal’nda*; *sa curua seja tsumutuançi cūca samacuf maam.*’

28 *culacutqnada cunjima*, ‘*sūn sa aği*, *cundqm sa-ūftagua*, *sa çeàmanqmutua.*’

29 *cunjın maam matujmanatupj cucutqnada Jezusicja* ; *cun’ ĩa tsumutua?*

30 *Jezus culacutqnada*, *ua cumenuda jerysalem’ndı-lum jericupj*, *lupateala gumunun cunnagqmatuda*, *eicicja cucisimalatusında ufea*, *cutualqfıusında cunjima*, *cutafellisında cunjima apunøandqı.*

31 *ılaf cutjnuda cunjı ūn prest ua*, *cunjın tecifın cunjima cuqnada ácu ūfan.*

32 *levjt’nda tumunifın cunjı ūn cucutalagunuda cunjima* ; *cunjın ácun cuqnada ácu ūfan.*

33 *samaritan ua mutta ĩnafın cutupj cunnagqmatuda*, *cunjın tecifın cunjima cumutaāguda.*

34 *cuūnegatuda*, *cuūnamuguda ciğin suk*, *cutucusellicemuda ĩn cun’nda*, *cutucujimutuda cunjima cetu átuucujimutafın culustakmuçıda cunjima inupj*, *cumstecuda cunjima.*

35 *ámasunna cunjın çeèllacqtaçafın cugumqlada cumbj pens*, *cutagupicında ueur tugaguūnçi*, *cucutqnada cunjima*,’ *sa mstecøa cunjima*, *šan sa tuk-ānqci áststaguana éfunatqmus.*

36 ; *ap’şandjan*, *cunjı ūn sqnisaygjata cunjima tsumutua átcunnagqmatafın lupateala gumunun.*

37 cucuqtanuda, 'cunjima mutaāgafin.' Jezus cucuqtanuda cunjima, cucunjita sa ūstaga.

38 ¶ cunji uspan, cunjın ĩnafin, cumutqmuçida vilijupi, cewa marfa matuapuna cutumutuda cunjima ciçin ucqn.

39 cumutqguda macus-cewa mesi matuapuna, cunjın cutumutuda Jezus'nci cxiàn, cumuşmutuda cunjimin cuqtana.

40 marfa cutarugurmutuda ūlu ūstagupi, cumutqcutanuda cunjima, 'Lerda, ğ dqrara sa ĩa mutaũkinu çeqali ğısınanupi ĩa uřepurançi? cunjın dagia ĩacja munit alagunat uřtagu.

41 Jezus culacutqanuda cunjima, 'marfa, marfa, ūru ūstagupi sa tarugurmuta.

42 uceali ūstagu tupan xũnaci, mesi cataguda ĩmqci, cunjuiçik çila tumalqewa.

çaptı 11.

1 cunji uspan cunjın tqmuşmunışın, cunjın mutaũnatařın ciçicja muřatœala cucutanisinda cunjima, 'Lerda, āla tujealanat ĩananima qmuşupi, cewa jon tujealenataşın ciçicja muřatœalançi.'

2 cucuqtanuda cundĩananima, 'san qmuşumus san eutœnea, 'ĩananın emun, ĩvn'un sa muta; sa āla mapakmutuana, sa āla mamurumunœan usin cucunjita ĩvn'un.

3 āla tuatamun ĩananima şançi mealan.

4 āla tugaculan *jananima* *jan* ulapunatamus, cuc *jan* tugaculu cundjananima *jananicijipi* ulapunatamus. ulap *alagunat-ullapunatica* *jananima*; āla m̄stecun *jananima*.'

5 cucutqada, 'çunji ūn mutucutamura lucuk ūnatupan, 'ša tugaculu, ā man *ja* mutan lovz.

6 *ša* tugaculu *ja* cumutqmutada *inqdara*, *ı* *atama* mutunnaca cunjima tuatamupi.

7 ucan ēqcin cucutanəa, 'ulap *ja* tuarugatica, ūā cutuiçikgjata, *ša* cjuālijamalim *ja* cutşugupjafanəata, *jaçik* cutqqa scja.'

8 *ı* *sananima* cutqna, cemuarqançi cunjın bqv tagua, cunjın cucutstaguana cunjima qmufmumínəali ūru cūca qmufajın.

9 *ı* *sananima* cutqna, 'qmufisina, san matstagusinəan; tanacuşina, san tstecisinəa; acutufisina, san mamumuçisinəa.

10 qmufuqcindjan cuūla tumutak, tanacqci cumuni tsteci, acutufua cumuni tumuümüçi.

11 ç *apa*, tula mamqqa qmufasa bred sananicja cjuāla tuluffaci san bqv tagasa cunjima si? ç *tul* qmufasa apumar san bqv tagasa sspanta?

12 ç *tul* qmufasa úk, san bqv tagasa scərpian?

13 ç *san* ulapandjan *tul*' *jəalqmutu* *ımatupan* tagupj *sananın* cjuālançi, *sananın* emun évn mutua cutacun cutqqa cunjın ciçin cuspik *ımqcin* ciçicja qmufuqcindjananima?

14 ¶ cucula-manqgulada dev'l luntşāci. dev'l ma-

nqgulaşin luntşāci cutuētqanada, àmana cutstun-
nacuşinda.

15 cutjar-cutqanada, 'bēlzibub manəana dev'l cun-
jin cutumugşinqmūta culamanqguluş dev'l'ndjan-
anima.

16 ácundjan ciçieja tumjācupj cutumutualaguni-
sinda cunjima évn'un ūştqgūa.

17 cunjın jealqai cundjan mājēalamūtaşin cucutq-
nada cundjananima, 'cişdum dāra maam matuqruş-
ata eja bapunasa; ueur maam matuqruşata eja
ucundecasa.

18 ;tula satan maam matuqruşatasa? ;cundqm ā
munūana eişin cişdum? san'ndqgia ja tuçullamanq-
gulu dev'l bēlzibub magşinana.

19 ;étula cula-manqgula dev'lndjananima bēlzibub
magşina, ;cunna tuçula-manqgulara sananin mçēun-
djananima? cundjan sananima cutuunnusūa?

20 étula cula-manqgulu dev'lndjananima Gēdnçi
ùşqai matuabjłana, Gēdnçi cişdum şūnqai sananima
euūēgur.

21 abjł'ūā mşstakmuniaşumus uean eişin şer tumu-
lqgunnaca.

22 āşat abjłqai cunjima mjnqgulumus, ciçieja tupe-
andecqmus, cunjın eja ūl-atugulu qrms āçişinanqgaşin,
cunjın eja jmu çilupata.

23 ja tsuşgunnaca ja cuşşar; ja tsuūuşşūa cutu-
pistak.

24 euşşpik ulqşqai èllamanqgulumus àmananançi

cumunitjta bqa tuculan, muafmutupj, cunjın muafmutunnaca cutqna, ámutafjunatœa s'ucqtupj éççèlla-managulaşin.

25 cunjın mutamuçimus, cutsteci ucurtupaci, madq-gutasana, matuafugata.

26 cunjın cja ççqtaca, cunjın tumutsamutu cunjıma sev'n cuspiç cıçicja manœana ulapaci, cundjan mutamurçella, cunji ün manœan ulapa, bqv cuca ĩa munışin.

27 ¶ cunjın cundqm àgimutafin cœpa àmana gumunan mutua cugqlaygutqnada cunjıma — 'cunji cœpan sabagudua annu seja maçaşin, dqpufnda sa tsdapulaşin.

28 culacutqnada, 'cundjan āşa sabagudua, Gœdnci cutqrupj muşmutua urumumuşua.

29 ¶ àmana ĩzuk eçjameagataşin cucutqnada, àrum mutua àmana annu ulapa; cutanacusin şjn, cundjan bqv tumualagunœa şjn, cunji şjn tupan Jona profit tuşalagunaşin.

30 cuca Jona àmunışin şjn niniviœalançi, cundqm àmanandşlam maçcu cumunœan àrum mutua àmanançi.

31 cœn elaluma jujment-dara cucutuunnusœa àrum mutua àmanançi; cunjın cucqtacuda ĩm àmuc usindşlam murupj solamanicja ĩœalçi àçjıaşinaca; şan cumamunata solamanicja manœana.

32 ninivi œala jujment-dara cucutuunnusœa àrum

mıtua àmanançi ; cundjan dağia cumonnisinda Jona cutqnatumuraşin cundjananima ; şan cumamunata Jonaicja maneançi.

33 àmana tutugataqmus cand'l cunjuiçik tştuqtuteca tutecan, buş'l etacunupj, cand'l stic āguncitupan cunjın tumurandeca, àmana cutupj utuşmuçia cja teci jeala.

34 tella cutujøalamuni apipj ; sina tellan qrugata-pisinatqmus sin' apin cjealanøa ūlū ; sina tellan unnacanqmus sin' apin euŭlámuşarmunūa.

35 mşstecuşinøa, san jøala-muhtagatacun ámuşurdunøali.

36 sin' apin tula ūl jøalanata, ámuşatunnaca èca, sa sa-ŭljøalenuarmıtua, cuca candl şūn tuşarmunia scja tujøalanqmus.

37 ¶ cunjın cutqèllaşin farise cunjima cutumutşugatamada, cunjın cumutqmutada atumupj.

38 ā atunın cunjın bqv j̄a muçusida, cutupj farise cutstecitunnacuda.

39 Lørd cunjima cucutqanuda, 'san farise'ndjan san muni tşteçusi tqla şer, atama çgqmunda, san mutta etacun ūla tqruşurłupata, ūlqøaştaqu 'nda.

40 san mulamia, çapa, āgun ūştağua, bqvunda āla ūştağara etacun ácun.

41 san āla tumutaāğuaana san tumutakmutacun, san maçşellanunnaca mıtua.

42 ! cjaçjūa sananima farise'ndjan ! san muni tştağēa

tjâ mint ru ßbdqra áeun, san muni ūstukûa jujment, Gød'nçi mutaāgunda; san ā taqēoa eundqma áeundjan áeun san ā uftaqēoa.

43 ; ejaçjûa sananima farise'ndjan ! san'ndqgia muni tumututumutucuru āguncssa tumutu ûna sinagog, san muni tumuuāgucuru ûna mrcreitun.

44 ; ejaçjûa sananima scrib'ndjan farise'ndjan áeun ! san'ndqgia euca-gæeu tuñmuçi matecaûa, ujamalim eunji āgun tjnqgqamata, bq v cutupj jœala.

45 ¶ lœs eunjima eulacutqnada, 'eundqm sa cutqna-jin jananima áeun sagqqlangjata.

46 eucutqnada, ; ejaçjûa sananieçipj áeun lœs'ndjan ! san'ndqgia muni tuqsumuna jzuk, san mutta cutupj bq v āla tucamqtu èca ùfçei.

47 ; ejaçjûa sananima ! san'ndqgia munit elqna profit'ndjananin sepules, sananin emualan taquqmjašjinaca.

48 xñ san tumuteçi urumunqçi sananin emuælupj eundjan ūftaqafjinaca ; eundjan cacuqmjisjnda eundjananima, san munit elqna cutupj sepules.

49 Gød jœalqçi eucutqnada, átjaminea eundjananima profitndjan aposlndjan áeun, eullum cacuqmjisineā utjqtu, eumutatstxūlatea áeundjananima :

50 sqpa profitdqrandslam tumanjamqgašjn usi tumunifinçi uspan qrum mutua àmana cutumujûa.

51 abl'nçi sqpançi uspan zacarijasnçi sqpupj, tumuacupunašjn elts templ'nda ûnatupan ; xñ jâgi sananima, qrum mutua àmana cutumujûa.

52 ; ejaçjûa sananima lœs'ndjan ! san atuda çgigulata

jəalupj, san bəv muçida, san usipalanuda àutəsmuçi-
findjananima.

53 cunjın cundəm cutqnaşın cundjananima, scrib-
ndjan, farise'ndjan áewən cujànısında cunjima izuk,
cundjan cuçicungutqnisında cunjima ūru cutqrupj.

54 cundjan eēnanısında cunjima, eçànısında cunjima
tueutqrupj ulaqəci, eiçicja çəğitəgupj.

çaptis 12.

1 àmana izuk āpan çgjaməagataşın cumatecilupeni-
sında, cuĵa çəğgĵida cundjananima, 'amaləgunisinoə
farise'ndjananın lev'n, cundjan dağia muşqmuna.

2 cutjaşagjataewən cuŭla-cunaştasanəana, cumatuqtu-
tecēataewən cumatecūan.

3 ámaşan san tueutanəci jəalan cumamureəan; tute-
can san tueutanəci ufeitunçj tupan, ueur āgun cuma-
gqlan-umurisinoə.

4 sananima şa tugaculuəalupj ácutan, 'ula maacun-
atjəəalan apipj acupunəcindjananima, cunji uşpan
cunjuičik çila tuqrugatisinoə.

5 áĵa-əgĵəana sananima mamaacunatacipj. cutupj
san maacunateə, cunjin acupuèlləmus ā abĵlamuni
tupəamuçi éluçj, şūn áçəqli maacunurmutu sananima
cutupj.

6 ç bəvunda fiyv tufar matqmufu cumbj fartiyupj ?
Gəd bəv cutupj mulamenata uəəalj.

7 *sananin uſta cuŭl' jəala-tumen. san ıla maacun-ataŭna 'ndağia, san āſa mannuna, tuſur bəv eçea.*

8 *ı sananima əğja, cunjın ıa urumunqci àmanağ gumunan, àmanandıslum məcə cunjıma cucuruə anjı gumunun.*

9 *ıa ımqnuruə àmana gumunun, átstımqnuruə anjı gumunun.*

10 *cunjın duçicıqci àmanançı məcunçicja cumatugəçluə; aſengutənqcinçı ıma cuspıcunçı cunjın matugəçul'unnaca.*

11 *cundjan sananima cıssımuçimus sinagogupı, ma-jıstratupı, abılqındjananıçıpı san ıla mujəalatlılıŭna san çəğjəəna, san tuçütənəna.*

12 *ıma cuspıcun dağia cutujəalanəəna sananima çə sarun san tuçütənəna.*

13 ¶ *ıa àmana gumunun dıslum cucütənuda cunjıma 'tsəna, āla çütənən' əalicja, cunjıma āla çəçli-tufuktağun ıa ıpa tstıməellapunaſın.*

14 *cutupı culəcutənuda, 'ıa ı bəv matutsəna, ı bəv tufuktağua sananima.'*

15 *cucütənuda cundjananima, 'amaləgunisinəə, məstecusinəə tjeatugəğusinaŭk, ūru mutəguündəğia cunjıçık tstımisinamutuən.*

16 *cucütənuda cundjananima parəbl'a, 'ūru mutəguünçı isin cupuſuda ızuk.*

17 *maəm cuməcutənuda, 'ç cundəm ūuſtağuşən, əŭla çənur amjim tuşelləğı ?*

18 cucutqnada, *šançita áũstagan* : *áüllea q̄ta tuũsella, átelançamateã àmaçicssa* : cunjın *átuũsellagux amjim, ácu setunda*.

19 *ámacutanõa cuspid*, '*ša cuspidica sa ũru mutak q̄rum, nanealupjında* ; *muafmutua sa, atumutagua sa, ulmutagua sa, sabagurmutagua sa.*'

20 Gød cucutqnada, cunjima, '*mulamia, šançi lucagun sina cuspid cumatjũa,*' ; *apa cunji uspan cunna mutaguxana sa tuuranqajın ?*

21 cundqm *tq̄rumutaguã*, bqv *ãla tuũrumutagu Gødupj.*

22 ¶ *cicicja musatõalançi cucutqnada*, '*ı sananima cutqna, ulla mujõalatullicõalan sananın açaĩipj* ; cundqm *étumisınamutuxana ? sananın apipj*, ; cundqm *édafmutuxan ?*

23 *açaĩa annu manõana atama, api annu manõana ufea.*

24 *alagunisina rav'nz'upj*, cundjan bqv *ãla tupufu*, bqv *ãl' usagu*, cundjanqagaçik *ũsellagu*, Gød cutupj *cutusinqmuta, san mutta manõan' ıma, bikãmali bqv cuca.*

25 cunji *ãmãna ã abjlamuni maãm matudaruqnarçella uceali cùbit.*

26 *san tula mjõamuni òca ũstagupj* ; cundqm *san muni mujõalatulli ácupj ?*

27 *alagunisina liliupj*, ; cundqm cundjan *pufu ? cundjan bqv ũstagu*, bqv *gumaca* ; *ı sananima q̄gja, solaman àmunifin ızuk ũletasa bqv tumuãletasimutuda cuceunjitqei.*

28 t̃ula Gød cundqm̃ tuulet̃asanasa tucula juca, àrum munia, ámaf̃unna cutum̃ut̃up̃eap̃uceu uvn'up̃i, ¿apa san? cut̃udup̃eá sananima āfat̃ x̃uñq̃ci èca çisinana.

29 ula tanacic̃ealan, '¿cundqm̃ ían atam̃eá, cundqm̃ ían ul̃eá? ula muj̃ealat̃ullic̃ealan.

30 cutup̃j̃nd̃q̃gia àmañqd̃ara us̃ùaland̃slam cumunitanuk; sananin emun c̃j̃ealqm̃uta san cutup̃j̃ tanukm̃uta.

31 ¶ san mut̃ta san ía tanac̃eá Gød'ñçi c̃j̃dum, cunjin cũla ç̃eàt̃ua sananima ácuana.

32 ula maacunatic̃ealan èca tstumba, sananin emun d̃q̃gia cut̃aguc̃ur̃qa sananima c̃j̃dum.

33 tq̃muj̃isina san mut̃akmut̃ac̃un san tum̃utaũkt̃q̃guan; ũst̃ukmut̃ag̃uasanna tst̃j̃igu tumaamuñatunnaç̃ci, t̃ur̃añq̃gu évn'un t̃ubap̃uñnaca; cutup̃j̃ lup̃at̃ua tum̃uçaannaca, àm̃eatẽllia tatam̃ũg̃ut̃unnaca.

34 san tst̃ur̃añq̃gu sananin suscin cutanñum̃ut̃uana.

35 maamasisina us̃nuk, t̃ut̃ug̃arm̃unisina sananin lanp.

36 san alag̃u-palañeá cuca mag̃alig̃ua cund̃jananima t̃xeñmut̃uañçi t̃sup̃alana cunjin suñat̃amus t̃st̃uc̃uc̃eand̃slam; cunjin c̃q̃taç̃amus, mut̃ac̃ut̃uf̃amus cund̃jan cuā um̃uç̃isiñeá cunjina c̃uc̃j̃tac̃un.

37 cunji tum̃ug̃alig̃uac̃ind̃jan mat̃uf̃abag̃ud'annu, cutup̃j̃ t̃xeñçi suñat̃amus mut̃at̃st̃eci-amalag̃um̃utu. ¿sananima x̃uñ àg̃j̃a, cet̃u cumaamasatec̃eá us̃ca, cu-

tıataməa cundjananima, cətu cumanatuatameəna cundjananima.

38 cunjın tula mutqtsteci *amalqumu*tu cundjananima secund öç dıra, fıd öç dıra ácun cundjananima cundqm *amaluk* mutqtsteci, cunjın *cutufabagudua* cunji tumuqaligundjananima.

39 jəalenitisin şan; tıl ucır-muıtaquā upaşumuni ıa mutqıfşinata cumştakmutasaca, cunjın bıv *alagunat* ulupatasa cundjananima cıgın ucatupı.

40 cucunjıta san āla upaşumutıa, àmanandşlum maçun dağia *cucupagundecəa* usıpa cunji şaran àmana tstanacunnaca.

41 ¶ pəts cutucutqında cunjıma, ‘ç Lərd unda sa cutqında şançı parabl şananıçıpi şupan, unda àmanıqdırupı sa cutqınara?’

42 Lərd cucutqında, ‘ç cunji şūna, jəala ucır mştakəguūn, cutupı tşenqcin cutumştakmutuana cıgın ucatupı, cutupı tıatumutupı ləmar.

43 cunji ūştukəguūn annu *matufabagudua*, cıçicja qaliguā cundqm mutqtstecimus ūştagu.

44 şūn sananima jəği, cutumştakəguana cutaceta cıçına.

45 tula cunji ūştukəguūn maam macutqına, jıa tşena cutstalapanğjata, cunjın ácun aculubata ūştaguəalançı, ūştaguçepjamalim ácun, cunjın ácun atama, ulanda, tqlamulamənatanda.

46 cunji ūştaguūnçı tşena cumutqtumuçıa məalan

cigicja tanukù dçara, cunji çaran jøalaùçei, cutagufitu-pøanøa cunjima, cunjima cuffjimuçùa muçatunnaca àmanançi gumunan.

47 cunji ssv'nt jøala-muçaçin cigin tçenançi galigu, ũstukùçamuçaçin, bçv cutupj urumunada, cumacuçu-batøa úlu.

48 cunjiün jøalaùa muçaçin muni ũstagunnacçnaçin tumuacuçlubatupj, cumacuçlubatøa èçatupan. jçuk matagça, cullam jçuk cumjùa; àmana tumçstecç-mus ũru, cullam cutanacuçinøa úluççç.

49 ¶ j àççtaçada tumuçuçu usipj, j cutupj tanuk-muni tutuçatupj.

50 j mutta átumuçanaçua, cutupj átaruçurgjata tumuçaçtagupj.

51 çunda san ja àniçaçgjata çupamuçu tuçççinatupj usipj? j sananima tuçicu, tuçalapamunipj tupan.

52 çançi uçpan mutta cutumuçtisinøa çuç' uççn fjv úyçumbj maçuçicjapj, mutan cuçççatisinøa cumbj ũpj, cumbjā cuçççatupicinøa mutanupj.

53 daruççin cuçuçicjøa çemçuçançi; àram uça cuçuçicjamaçuça cigimuççi; daruççepa cuçuçicjøa çemçuçpançi; àru çepan cuçuçicjøa çedçbinçi; muççuçepan cuçuçicjøa çemusçuçinninçi, muççuçinni cuçuçicjøa çemusçuçepançi.

54 ¶ culacuçuçnada àmanupj, 'san tecimus çaca çagçtsicuri ipnalam, san çja muni çuçana, 'cubulaçanøa;' çja cubulaçan çuçan.

55 *san tecimus úsa matumuni, san muni cutqna,*
cuputarunəa, *tas cupaturun.*

56 *musqmunəcindjan, san munit alagunat uapqšana*
saifupj ǵ dqrara san alagunat-uapqsumuniñu şançi
dqra?

57 *ǵ dqrara san ləmar mujəalamunainu?*

58 ¶ *sa tsuginqmus seja řalapanəinci majistra-*
tupj, ā řnqdara upqšanəasa cunjima tumumaculupj,
cunjın seja eissinaūna jujupj, juj seja tuataūna
ofissicja, ofiss seja tstumutaūna prizn'un.

59 *řāgi seja, cullam sula řa manətsicuriūna, sa řa*
ūla tukfunatəa annuǵu mjt.

çapts 13.

1 *cunji dqra cutjəř-əǵjida cunjima galalə-əalupj;*
cullam sapa pīlat əamqgəřin sacrifjs gumunun cun-
djan tstəqəřin.

2 *Jezus cucutqnada cundjananima, 'ǵ unda san*
ənisənu şançi galaləəala manəana ulpa, əcu galalə-
əala bəv cuc ulpa, çisəqənařin cundqm?

3 *ř sananima tuscic, san tula monnainu cucan san*
lamulqəa.

4 *cunji atən řləam tsə cuccundukgəmatařin, tumq-*
mjaşin, ǵ unda san ənisənu cutupj manəana ulpa;
bəv cəca jerusalem mutəəala?

5 İ sananima tıseu; san tula monnınu cıcan san lamulqıca.

6 ¶ şanı parabl áeun cumurada, ‘ua cutupısteeq-guda fig ūrar cıçın vınđ, cutupı cumanatanacuda amjim, cunjın bqv tecida.

7 cutıcutıqnuda cıçın vınđ mısteeuñcı, mutan İ ámuni tstanacuda amjim şanı fig ūratun, cunjııçık İ teci èca; sa tēiktıpeanəa, ulla ā uıffimunicunna.

8 culacıtıqnuda cunjıma, ‘Lerd ā upısmuni şanı İ áeun, cutupı ágıamagımatəa, átımsı - ūıtağıca şqıara.

9 tul’ ıssean’ İma, tul’ ısısunıaca sa tēiktıpeanəa.

10 sabat dıra cuçeqıgımutuda sıagogun.

11 ¶ cutımutıdaacun cepa tārığırmutaıınaca dıf aten İ, İzuk cuçımmunatıuda, cunjııçık èca cumısalatısimuni.

12 Jezus tecıın cunjıma, cııda, cuçıtıqnuda cunjıma, ‘cepa sa matıpusculatəa sına dıf.’

13 cəlindecıda cunjıma, cuçıtıacın cısalatısanıuda, Gədıeıa cısabagır cıtıqnuda.

14 sıagog tıenmutıā cısalıpa-cıtıqnuda àmananı, Jezus tēamananaıın sabat məalun, ‘àmana cıā tuııftağıısınəa sıcs məalun, cunjın san mutıqtımeamananıısınəa, bqv sabat dıra.

15 Lerd cunjıma culacıtıqnuda, ‘mısqımana İ bqvıvında san mıni tıtuıntıpeanı sabat məalun sananııncıeıa, sananııncıeıa stəl’ndıslun, sımıpı tıtuıulıpı?’

16 İ apımma şanı cepan, abraámındısl’ cepa satan

çeàmasqmunifin aten ð cunjın ā matuūntupeanēa
sabat mēalan ?

17 cunjın cūtaðellafın cundam, ciçicja duçicjēala
cuūl unnasida ; àmanqdara cufabagudisinda cunjima
cunjın muni ūftağafın ĩma.

18 ¶ cutuqtanuda, ‘ ğ cundam étuğecua Gødñi
ciçdum, cundam çecü ?

19 cuçik mustsd xiùpj, àmana tupuštecafin ciçin
ğard’n, cupuşada çuca - çecü ũlu ũruř, bikāmalim
cumqtisinda cunjimin cutuşun.’

20 cuçila cutanuda, ‘ ğ cundam étuğecua Gødñi
ciçdum ?

21 cunjın çuca çecü levn’upj, çepa tstumxi - ūfta-
ğafın mutan mezs mel, nan cunjın cuūl istunasq-
nuda.

22 cunjın eqtaçınafın jerusalemupj, siti dara, vilij-
dğranda çjğğisinda.

23 ucēali ā cucutūmurada cunjima, ‘ ğ Lerd unda
mutan çs tupan tumeamanqmutuana ? ’ cucutqanuda
cundjananima,

24 ¶ ĩzuk tumuçialagunisina ũá ceğci, ũru àmana
cumjamana cutumuçialagunisineā, cumjēanisineā.

25 ucur mutaguūn çamarçellqmus, cunjın tağja-
tukèllqmus ũá, san tumeakpalan asin, san tağutuf
ũūpj, san cutqna, ‘ Lerd, Lerd āl uřstunnananna
jananima ; ’ cunjın sananima culatucutanēa, ‘ ĩ sana-
nima bq v jēala, ğ callama la san ?

26 cunjın san tucutanēan, ‘ ĩan muni tqtuğqma-

tuda, *Jan* muni *tuygqmatuda* *seja*, *sa samuni* çeqğjî-nuda *Jananin* *stret*.

27 *cunjîn* *cucutanœana*, *îğgi sananima*, *î* *bav jœala sananima*, *ç* *cullumala san?* *san* *îa* *çœlla* *cqtacœa*, *u**lap'œastqgucindjan*.

28 *san* *tstuputacœa* *îik*, *san* *tugulaœa* *tun*, *san* *tecimus abraâmicja*, *izacicja*, *jacubicja* *âcun*, *profit* *dqrandjananima* *âcun* *Ged'nçi* *cijdum* *magqtu*, *san* *mutta* *san* *tumuculenatœana*.

29 *cufufua* *etalum*, *innalum*, *iyygalum*, *elalum* *âcun*, *cumutqtuûkmutisînœa* *Ged'nçi* *cijdum*.

30 *u**spundjan* *cujamanœan* *utjqtu*, *âcun* *utjqtu* *cuf-punœana*.

31 ¶ *cuca* *mœalan* *utjqtu* *farise* *cufufuda* *ciçicja*, *ciğğjisinda* *cunjima*, *sa* *â* *çœllacqtacœa* *œançi* *isin* *êrad* *seja* *acupunaûk*.

32 *cundjananima* *cucutqnuda*, '*san* *utuf-âgjøa* *cunji* *çilejançi*, *âcullamanqguluana**cun* *devl'ndjananima*, *âtœamananœana**cun* *œançi* *mœalan*, *âmasun'nda*, *âcu* *mœalan* *mutan* *âûlœastgateœana*.

33 *î* *mutta* *âcqtacjœna* *œançi* *mœalan*, *âmasun'nda*; *profit'ndqgia* *cunjuicik* *tumucacupunœa* *âcun* *usin*, *jerusalem'nçitupan*.

34 *î* *jerusalem*, *jerusalem*, *profit'ndjananima* *acuc-miqci*, *sa* *muni* *ûnigat-umqmjida* *émunit* *jaminafin* *sejipi*; *îâ* *munit-jî-tumbada* *sina* *ciûaljamalimunçi*, *tqsja* *én* *munit-jîtumbateatacun* *picqfina* *ciçin* *cqmj-nupi*, *san* *umqnuruda*!

35 *sananimin ueur cuül-ueurtupanöan, í sananima xün ägja, san ía bq̄v-ía tecüan, cunji uspan çitupan san cutanqmus, 'Göd magaligua cucqta, cunjín annu matufabagüda.'*

çaptis 14.

1 cunji uspan cunjín mutqmutafin mamuançguta farisençj ueqtupj atumupj sabat mealum, cumjacu-sinda cunjima.

2 cutumütudazecun cunjimin sapanun dropsi lupua.

3 Jezus culacutqnada leš'ndjanaanima, farise'ndjanaanima áeun, ç apa, und' íma tēamananu sabat mealan ?

4 cundjan cutqūa mutuda. catuda cunjima, cēamanada cunjima, cucqtacada cunjima.

5 culacutqnada cundjanaanima, 'ç apa san, cunji ün tula eiçin qs, oes áeun tula lupimuçisa uftunnupj, cullam bq̄v tucisearqgu ánnupj sabat mealan ?'

6 cumjeanisinda cunjima ägja cetu ueutumurafin cundjanaanima.

7 ¶ cumurada cundjanaanima parabl tumujjifin atumupj, cunjín tecifin cundjanaanima tanakmutaçu íma cxs tumutu, cucutqnada cundjanaanima.

8 sa tumujjimur eðijupj ula mutica āgu cxs tumutu, seja manöanqcin uq̄ latumujjüçk,

9 cunji ün cunda sapieja íia mutacutqnaūna seja ēamaçiqgūa sa šançi ünçi; sa matuannusūa sa cupq-tumutuq̄ etacun tumutu.

10 *sa tumujimus sa ā mutatumutuana etacun cıs tumutu, cunjın seja jıfın seja cucutanəa, 'tugaculu cumutşeneə sa āğan; cundam sa tumuεuʃəa seja tşugatumagatu əalançı.*

11 *juınatacəruəcındjan cuıla matuannusisineə, maam mucepunatacındjan cumamutisineə mamuy-gutua.*

12 ¶ *cunjıdara cutucutanuda eicicja jıfın, satstuatamamus dins, sup'snda ulap jıca sin tugaculundjananima, sin macuəalançı əcun, sin ucat'əalançı əcun, seja tşumutu əmananıçı əcun ūru mutaguandjananima, cundjan seja çil jıük, cundam sa tumutuşabaguda.*

13 *sa tuatamus festa, jıasa apitupa, əiljna, mamumutagana, əmaşacındjananima əcun.*

14 *sa matuşabaguda mutua, cundjanqagaçik seja tuşabagudua; sa matstuşabagudua şınacındjan tuməamananamus.*

15 ¶ *eicicja tşugatumutua muraşın cunji əgja, cucutanuda, cunjima, cunjın şın şabagudua Gəđ'nçı cındum bred atumutua.*

16 *cunjima cutucutanuda,' ua cutuatmuda jzuk sups, ūru cıda cutupj.*

17 *cugalıguda eicın şsvnt'nçı sups tatama cəgaşın cutanupj mıjacındjananima, 'utuşisina, əram cum-əaləastak atama.'*

18 *cundjan cəcan tupan cuıl ımqanurısında. əcin*

cucutqnada cunjima, 'átetataqguda tucula, áã euála-
gunëa cutupj, ā ucqtacëasa ía.

19 áeun cucutqnada, 'átetataqguda fiv ðca ocsàmali,
áã euálagunëa cutupj mjácupj, ā ucqtacëa sa ía.

20 áeun cucutqnada, átucqguda cëpa, íaçik qrum
cqtacëa.

21 cunji ssv'nt cumutqçifunatuda ciçieja tæncinci
umurupj cutupj. ueur mutqguñ euálapqnada,
cucutqnada ciçin ssvnt'ncieja, 'cja manatstukmuçùá
acum stret dqrandslum, landqrandslum áeun matu-
murundjan, umutagqnacindjan, ëiljncindjan ámasq-
cindjananima áeun.

22 cunji ssv'nt çjâgjida, Lërd çuca sa cutqnasin
áũstqguda, euã àmaçimuni.

23 Lërd cucutqnada ssv'ntieja, 'manatanacíneá úlu
q-dqra q cutuf ëufançi, cullum uffimuçi, 'ç' ueur
tutsqgupj.

24 í sananima àgja, bq v ucëali ua ía mjìfin atamëa
'ça sups.

25 ¶ ciçieja cutxugutufuda mëqgu, cutupj cutumu-
funur-cutqnada.

26 tula ua íaçipj cqtaca, tula cunjín álasanunu
ciçimunçi, cedqbinçi, ciçin eiùalëalançi, cëmacusea-
lançi, cëmacusepealançi áeun, ciçin açajãanda, cun-
juicik cunjín munùá ía musata.

27 cunjín áeun bq v muni munjna ciçin erës, ía
áeun sigijna, cunjjuicik cunjín munùan ía musata.

28 cunji ūn t̄s elqna t̄c̄uqna b̄q̄v ĩa muj̄ealq̄mutu cutup̄i t̄ub̄q̄pana, ‘ġ unda ĩ ūru-mut̄aḡu cutup̄i elenatup̄i?’

29 t̄ula cunjin mj̄eanasa cutup̄i elenatup̄i, cutup̄i alagun̄q̄c̄ind̄jan cunjima ālena.

30 c̄ūt̄q̄nisināūk. ‘š̄anġi ūn eġ̄l̄q̄nada, cunjuiġik elenat̄aḡu.

31 cunji eiġ ācun, t̄ula ĩamaca t̄c̄uqna ācu eiġup̄i, b̄q̄v ĩa muj̄ealq̄mutu, ucutum̄as̄mutu, ‘ġ apa, und’ ėmj̄eanala tuḡiatup̄i ten t̄sznd’a, cunjima ĩa t̄jamaca t̄ēnti t̄sznd’a.

32 cunjin t̄ula mj̄eanu, ācuna ā à̄m̄ūca muni, cunjin eġa ĩaminasa cutup̄i t̄uf̄ab̄aḡud̄ealanġi.

33 c̄ūc̄un̄jita, cunji ūn b̄q̄v ūlj̄ella c̄ēt̄u mut̄aḡafin cunjuiġik cunjin ĩa m̄as̄fata.

34 ¶ selt annu ĩma. ġ t̄ula selt ĩunabenasa eiġin āpat̄as̄cu, ġ cund̄am cutup̄i ġila t̄ūq̄cinatu?’

35 cunjuiġik cullam t̄st̄ūq̄cinata t̄anup̄i, ſamara t̄st̄um̄umbanda; cunjin mal̄as̄q̄na t̄upan. ufc̄ir m̄as̄mut̄ūa c̄ūā murēa.

çapts 15.

1 cunji d̄ara tacs ĩ̄eala, ul̄q̄p̄ēast̄aḡueala cut̄uf̄uda eiġieġa murup̄i.

2 farise scrib’nd̄jan āeun cusim̄aḡusinda cunjima, ‘š̄anġi ūn cumūġiġata ul̄q̄p̄ ealup̄i, cutup̄i cumuni t̄s̄ugat̄am.

3 ¶ cumuruda cundjānānima šançi parabl, cucu-
tānuda,

4 cunji ūn, tula úndred šep tugagu, tula cunjin cul-
lum mulqeu qeali, cunjin cja çèlla-çataçasa ninti
nijn'ndjānānima usitupusin, cunjin tanacīna cutupj,
cunjin bq̄v tstanukèlla.

5 cunjin tecimus cutupj, cunjin cja ummunjina
šabaguda.

6 cunjin mutamutumus cunjin cja jītumba eiçieja
euruq̄alançi, tsumutuq̄alançi áçun, cunjin cundjāna-
nima çutq̄na, 'tšušabagudisin ía, átecicun šep émulq̄-
cašfin.'

7 áçutan sanānima, évn'un cumuni-šabagur çucun-
jita qeali àmanançi monnq̄mus, cundjān bq̄v çuca
muni šabaguda ninti nijn íma àmana matumōnnu-
naca.

8 ¶ çepanda tula mutagu ten dracma; cūnjin tula
mulq̄çasa qeali, cunjin cja tutugatasā cāndl, cunjin
cja daçutasana miçin, cunjin tumu upisitanaca, cunjin
bq̄v tstanukèlla.

9 cunjin cutupj tecimus, cunjin cja jīq̄gu eiçieja
euruq̄çindjānānima, eiçieja tsumutuq̄çindjānānima
áçun, cunjin cja çutq̄na, 'tšušabagudisin ía, áçila-
tecicun dracma éàmulq̄cašfin.

10 çucunjita ùna évn'un, Gødñçi anjl'ndjān cumuni
šabagur qeali qa ulq̄q̄çi maam monnq̄mus.

11 ¶ cucutānuda, qa cumuq̄aguda cumbj maçu.

12 ušūq̄ein cucutānuda eiçimānçi, 'édq̄buan, ía

tufuktagna *ía* étstumisiniamutuana. cundaejipi
cutufuktagna cunjın tumisinamutqafin.

13 cunji uspan mutan mœala cœsin, usuq̄cin euıla
tumumbada, cucqtacuda àmuc'usipi, cunjın cutstu-
bapunada cœtu tumisinamutqafin q̄rugatamutu.

14 cunjın ūl ubapunafin, cucicaguda cunji usipi
izuc amafq̄gu, cœtu àcun camafq̄guda.

15 cumutq̄sumutuda cunji usi siti uançi; cugq̄li-
guda cunjima tuculupi s̄ın tuatumunipi.

16 cunjın c̄âtamœcurada lœustupœci s̄ın atamafin,
àmana bq̄v tuatamuda cunjima.

17 cunjın mujealanafin, uspan cucutqnada; édqb̄u-
ançi ḡliq̄u œala ūru, cundjanq̄gaçik amafukmutu èca,
ïcun tamafagq̄gat-apumutu.

18 àcufunatœa édqb̄uançi, àcutanœa cunjima, 'édq̄-
buan àçḡurmutuda évn'upi, seja àcun.

19 í matuapununnaca-mutuan sina mq̄cun, ā ḡli-
gun *ía* tq̄sja sa ḡlikḡjatacun àcundjananima seja
cumuni tumutq̄sagunœatacun.

20 cucq̄guannuda ciçimancija. cunjın ā àmuc *ina*
ciçiman cutstœida cunjima, cutumurada, cudqtuda,
cuçgatuda cunjima út̄an, cupq̄fuda cunjima.

21 q̄rum ua cucutqnada cunjima, 'àçḡurmutuda
évn'upi, sejipi'nda, í bq̄v ā *íma* seja tumutuapanupi
mq̄cu.

22 d̄aruq̄cin cucutqnada ciçin s̄svnt'ndjananima,
'atusin acun *íma* cœs usœa, tudupisina cunjima;
tuqtumuçi ciçicja ūf riç, tucilinisina cunjima.

23 *acum atusina* eaf *saluria*, tağupunisina, usam *jan atamea*, *fabagudua*.

24 *şandagia şa* mœean cumapunada, àram euçila àmanqmuṭa; cumamulœada, cumatecida àrum. cundjan ejaşabagudisinda.

25 eujamun cutumunida tuçulan; cunjın ünεgataşın ucutupj cumurada müzie tecilutuşunda.

26 ejiḍa ssv'nt uœœali, eucutumurada cunjima cutupj.

27 eulacutqnada cunjima, 'sin mœeusin cumuçi; dqbua cutağupunada eaf *saluria* cunjın dağia euçila teciağuda cunjima àmanuā.

28 euçifqlapqnada, cumqnarada muçipj; eiçimun eumanjimuçida cunjima.

29 eulacutqnada eiçimunçi; *alaguna*, j mœağı ş seja átarumumuṭada, j bqv èca muazagqnada seja; sa bqv āla tağuda ja eid, ja euruœalançi tumuṭşagatumuṭupj.

30 euçitacuan şan sa-mœean mutqmuçifın, sina tstumisinana cutumuṭşugatamuda inğagacepiamalimunçi, cutupj sa tağupuàğuda eaf *saluria*.

31 eucutqnada cunjima, 'şa mœean sa muni-tşumut ja, cutaceta étumutak sinatupan.

32 jan āla şabagudua, şandagia usuā cumapumutada, àram euçila àmanqmuṭu, cumamulœada, cumatecida çila.

çapts 16.

1 cicija musatealançi ácwun cucujânuda, 'cjà mutada ua ūru mutagua, gqlikmutagafin stùsd; cutupj cumurada, 'sina stùsd cubqpwngjata sa mutakmutacwn.'

2 cjàda cunjima, cucutqnada cunjima, 'çcundqm şan émasmuta seja? àgijatumur' ía sina ūstapupj, sandqgia bq v ā munā stùsd.'

3 stùsd maam cumacutqnada, 'çcundqm âustaguan şa Lerd ía cuculenurgjata ūstagu: íaçik gjama, qmasmanijna átunnusmuta.'

4 annu áūstagua şançita, nan étumuculenatqmus ūftqu, ía cutumucisinea ucqupj.

5 cuūl'jida apipj cigin Lerdnçi usqrimutuqcindjana-nima, cucutumurada àcingi, 'çcundqm ūru sususmutu şa Lerdicja?

6 cjàgjidada, 'cwn ūn úndred mezza.' cutupj cucutqnada, 'sateā sina bil, cja secamamutua fifti tupan.'

7 ácupj cucutqnada, 'çcundqm ūru sususmutu? cjàgjidada ét ūn úndred mezza. cutupj cucutqnada, ateā sa sina bil, satecamandecēa fosscos.

8 Lerdā cēusfuda stùsdicja ucalanqci, cunjindqgia ūstaguda upuša, şançi mutandjan, cundjan ā àmanqmutudqra, ím upuř annu, bq v jēala cjuāljamalim eucan.

9 í *sananima* cutana, *tstumumoaragusina* ulapa mamana; *san tarugatamus* cundjan ál *umuçisinea* *sananima* *ucatealupj* *cutaceta* *munia*.

10 ècupj *maçisinamutua*, *cumaçisinamutua* úlupj; *cunjin* *maçisi-nanunnaca* ècupj, *cunjin* *maçisinanunnaca* úlupj.

11 *san* tula *maçisinanunnaca* mutú ulapa mamana, ¿ *cunna* *tumxstakmutuana* *sananima* xünçei?

12 *san* tula *maçisinanunnaca* mutú *musica* ¿ *cunna* *tumxstecœa* *sananima* *sananina*?

13 *uçœaliã* *cunjuiçik* *urumamuta* *cumbj* *gqligu-*
picindacja, *culalafanœa* *şançicja*, *culacurua* *ácupj*;
culatxumutuana *şançicja*, *culaşenœa* *ácuşançicja*. *sanq-*
gaçik *urumamutú* *Gedicja* *mamanicja* *ácuw*.

14 *farise* *tjeatugaguandjan* *culamurisinda* *cunji* *âgja*
caşenisinda *cunjima*.

15 *cucutqnada* *cundjananima*, *san* *âmanançi* *tumœq-*
gja *şma* *Gød* *mutta* *cuteci* *sananin* *suscinupj*; *âmana*
cumuni *çisuünurgjatacuw*, *cutupj* *Gød* *calaşqmuta*.

16 *le*, *profit'ndjan* *ácuw* *cuã* *munida* *jon* *âmanqmu-*
tajin, *cunji* *uşpan* *Gød'nçi* *cişdum* *cumamumuş*, *âma-*
nqdqra *cutupj* *cucussacaşgjata* *muçipj*.

17 *évn*, *uşinda* *cula* *mulqœa* *cja*, *cunjuiçik* *mulqœa*
le *cerja*.

18 *cunji* *ün* *cuçilafançjatacuw* *œtucœançi*, *ácupj* *tu-*
cumus, *cunjin* *ujâuştagua*; *ua* *tucumus* *maçilafanq-*
cinçi *cuujin* *ácuw* *ujâuştagua*.

19 ¶ *uru* *mutaguã* *cumutuda*, *cumuni* *dufmutaguda*.

pspl'a, linintas'nda, cumunit atumutqguda mealealan ápatufcuatupan.

20 qmwfmutuā áeuan cumutuda, lazarus matuapuna, cunjín cumuni tstumutumartecuda cunjimin gatun ím ulleapqturuá.

21 cunjín cumuni curuda tanacama muni putacafin miçipí ūru mutqguñçi tabl'ndslam. àfuljamalim eiçin ulla cumunit ulumbenūda.

22 áeu nan qmwfjuñ cumalugatuda, anjl'ndjan eiçieja cutumisjnada, cutumutuda cunjima abraám'ñçi gjàtacun; ūru mutqguñ áeuan cumalugatuda, cutumuanmuçida.

23 élan matstusqguna cutalagunuda āganupí, àmuca cutstecida abraámieja, lazarusieja'nda eiçin gjàtacun.

24 eugqlangutqnada, 'édqbuan abraám āla mutaāgun ía, āla çeqli elinguleni lazarusieja ùf ela simupí, ía tupalusaèlla lun, śan'ndqgia áçisqgunurmuta pufçei.'

25 abraám cucutqnada, 'śa mçeuan mujøalanøa sa saàmanqmutasfin satstumutufabagudafin, lazarus áeuan cutrugurmutuda; àrum mutta cunjín eufabagurmuta, sa sçrugurmuta.'

26 bqç cundqm tupan, ípieja ùnatupan cuffairmunata úlu àsi; śandslam tuqnqeurandjan sananicipí cunjuiçik; cullam ānqeurandjan acumupí cunjuiçik.

27 cucutqnada, í seja édqbuan átujamin cunjima édqbuançi ueqtupí.

28 ámagar fiv macusàmalim; cutupí euā umureøa, cundjan áeuan qgumuçiūna śançi matstusqgana.

29 abraám cucutqnada cunjima, ‘cumusmutisin Mozizicja, profit’ndjānānima ácwān, cutupj cuā murisinea.

30 cucutqnada, bqvà abraám édqbuan, tul apunq-cindylama cundjānānima eqgumurasa cundjānānima cumōnnisinasā.

31 cucutqnada cunjima, tula cundjān mafūqmutu mozizicja, profit’ndjānānima ácwān, cundjānāqgaçik mafatasa apunqcinçi tula cjàmananasā.

çapts 17.

1 cutucutqnada cigicja mafatēalançi, ‘cumamucufjuasellēāna; ucuffuasellaci cumatutumaūēāna.

2 cunjīn bqv qrugatasa úlu tula cunjīn tumēamasasa úta xīn cern tsturucqna, cunjīn tula tumutupeançgulenī écupj, cunjīn bqv cūc qrugatasa, tula cunjīn tuducufagu ècqcinqi šandylama.

3 ¶ mōstēcūsina; usūā tula seja tuqrugatasa, sa ānnēā cunjima, cunjīn tula monna, sa tstugaculuāna cunjima.

4 tula cunjīn tstuqrugatasa seja cuca mēalun sevn tīm, tula cunjīn seja tumēaqjasa sevn tīm cuca mēalun, ‘amōnnāqjāta,’ sa tstugaculuā cunjima.’

5 aposl’ndjān cucutqnisinda, ‘Lerda tumafatan jānānima jzuk.

6 Lerda cucutqnada, san tula mafatasa èca cuca mustsd xià, san āla cutqnisinda šançi sicāmjn ūrutupj,

mapuasa, matupufünaru sa écan, curumunasaca sananima.

7 ; cunji ün munata, tula ciçicja tumuqaliguā mutq-mutasa tucula gjamaèllan, catl tuatùèllan unda cutanœa cunjima? acum muşgjāmutua sa.

8 bqvà, cucutanœa cunjima, ‘ūstukāgun ĩa étstumisināmutua, muabĭlanœa sa ĩe tsamunipĭ étqtumutudqra, étalmutudqra ; cunji uspan satatamœa, satulea.

9 unda cunjin cutegatanœa cunji ssv’nticja cunjin ũleāstāgatāmus cētū gāligāşin, bqvà.

10 san ācun, san ũleāstāgatāmus san tumuqaligāşin san cutanœa, ‘ĩan usqrişinçitupān ĩan ũstāguda : ĩan bqv mamēusqci.

11 ¶ cunji uspan cunjin ĩnāşin jerusalemupĭ, cutuān-nuda samaria galalē’nda maanātupān.

12 cunjin mutqmuçĭşin vilijupĭ ten lepsœala cusif-gjātusinda cunjima cumisan cussĭpalānuda cunjima āmuca cxs.

13 cugqlāşgutānisinda cunjima, ‘Jezus tsena āla mutaāşgun ĩānanima.

14 cunjin tecĭşin cucutānuda cundĭānanima, ‘mutq-tumuqalāgunisina prest’ndĭānanima.’ cunji uspan cundĭān utāşāşin, cĭāmanānisinda.

15 uœali ā culluma matecĭşin āmanuā, cufunātuda, cugqlānēusĭda Gœdicja.

16 cutstumulupĭjida ciçin esĭān, cēusĭda ciçicja. cunjin samaritanuā.

17 Jezus cucuŧqnada, ‘ğ bqvunda ten tumeamana-
nara, cī njna?’

18 ŗanđi uan maama cetupan cutumute cigjata Gød-
icja ēuſqauru.

19 cucuŧqnada cunjima, ‘cağınxena, sa satumura-
sinanuda.

20 ¶ farise’ndjan cigicja tumeağjıaſin apusa, ‘ğ apa,
cunjıdıra Gød’nđi ciydum ünegaŧean?’ eulacutuqnada
cundjananima, ‘Gød’nđi ciydum bqv tumucunaſtaſa-
neana.

21 àmana bqv cutupj cutanean, ‘j ŗanà cun, anđinà
cun! sananicja etacunđitupan Gødnci ciydum cumu-
nata.

22 cucuŧqnada cigicja muſatealanđi, ‘cuməaləana
nan san tſteciuaruana məala àmanandſlum’nđi məcun,
sanqgaçik tſtecuən.

23 sananima cucuŧqnisineə, ‘j alagun acun, alaguna
sūanupj! ulap utuſicəalan, ula luſtegiəalan cun-
djananima.

24 cucunjita tuəiſſumqtulli ŗacandſlum muni man-
paſqcinata acun ŗacupj, cundqm àmanandſlum məcu
cumunūana ciğin məalan.

25 cuja ſqganəa ūru, àmananđi đram mutua cutu-
muđlafanəa.

26 cucandagja noə àmanqmutaſin, cuca çecu cumu-
tiſineə àmanandſlum məcu mutumus.

27 catumisinda, culisinda, cutuluſſuda cəpa, cutu-
muğalığusinda cəpa, cunji məalupj noə tumuğıſin

qreupj, belaca cucagatullatuda cundjananima cuūla tutqala mamjida.

28 cučan ácwā lotnçi àmanqmutaca, catumisinda, cutetatusinda, cutqamafisinda, cutupufisinda, celqnisinda.

29 cuca mēalun mutta lot tumanqtsicurifin sodam'ndšlum, cutubelacundecuda évn'ndšlum pušaci, brimston'nda, cundjan cuūlqmēašcinuda.

30 cundqm cumunūan cunji mēalun àmanəndšlum macy tumuťecimus.

31 cunji mēalun, ucur āgun mutua, cunjimin ser ucqā ūsellea ula cupqmuçiūk tucaatacagupj; tuacula munia cunjīn ácwā bāv funatēa.

32 jēalenatusina lot'nçi tucauçi.

33 cunji àmana maam tumēamanamutua, cumulugatēa, cunji àmana maam matumalqcuā cunjīn cutumēamanqmutuana.

34 jūgi sananima, cunji lucagun cumbjā cutumufgiatecēā cuca tēan, ucealiā cumulqcuā, ácwā cuā eθa.

35 cumbj cepa cumagjsinanatuluānapicineā, uceali cumulqcuā ácwā cuā mutuan.

36 cumbj ā cumunipicineā tučulan, uceali cumatēa, ácwā cuā munūan.

37 culacutqnisinda ciçicja, 'ç cī Lerd? cucutqñada cundjananima, 'apunapi tēamus cutupj egl'àmali cumagqtuā.

çaptis 18.

1 cundjānānima cumurada parabl tujēalenatupj, āmana ā qmušmutuana, cundjan bqv āla sūq̄tanēa qmušj.

2 cucutqnada, ūna siti cumardugada juj, Gōdicja maacunatunnaca, āmanançi ācun issettunnaca.

3 cēpa ulq̄tacamutua cunji siti cumuni cqtacuda cunjima, cucutqnada, ‘āla tutumaūjāgun ĩa, ĩacja tuqrugatuūnçicja.’

4 eĵā ālasaēlluda ēca, uspan mutta cumacutqnada maam, Gōdicja ĩ bqv āla maacunarmuta, āmanançi ātissettunnacmuta.

5 šançi cēpa ulq̄taca ĩa cutuqrugarmuni, āā tutumaūjāgua cunjima, cunjīn ĩa ā tuqrugardunaūk.

6 Lōrd cucutqnada, ‘murisina juj uclançi cucutançjīatacun.

7 ĵapama Gōd, unda cunjīn bqv tutumaūjāguana cētū cutumēnagatacundjānānima eiçicja cutumumss-tukmutacusin mēalēalan lucukdar’ ācun, cunjīn tula ā ūmuni ſq̄tura cundjānānima.

8 ĩāgi sananima, cututumaūjāguana cundjānānima cja. ĵapa nan, āmanançi mqcun cupqmunimus ūsin, unda āmana tumūtecisinea cunjima mušarmutua ?

9 cumurada šançi parabl āmanançi maam mašūnarmutašīn ĩma, munit ālasamutašīn ācundjānānima.

10 cumbjā cucumuçipicinda templ’upj qmušupj; uçēali ā farise, ācuna taes ĵiā.

11 farise cutqmuşmunida cumisan şançita,—‘ Gød í seja şabaguda í’ndaqia bqv euca áeun ealançi, çedagatu, ucalana, ujũstagua, í bqv eucan çecu şançi taes jũnçi.

12 ámunî tumuamaşukmuni cumbjbj euca ēeun, ámunî tukgjata tj cutaceta étugukmutacun cullam.

13 taes jã àmuca cutumunida ceturpan, cunjî bqv āl’ alagunada évn’upj, maam cumucida gjàtacun, cucutqnada, ‘ Gød āla mutaāgun ía ulapçi.

14 jãgi sananima, şançi ūn cucupqmutada eiçin ueqn āfa matuşabagudua, áeuna bqv cucunjita ; cunjî àmanandaqia maam matuşuūnatçi eumaşemutua, maam muçepunatçi cumamuşgurmutuan.

15 cumistumenisinda eiçicijpj çjùalealançi cunjîma cutupj tuşindecupj ; cunjîmin maşatealan tştecifin, cafcisinda cundjananima.

16 Jezus cetur çjida cundjananima, cucutqnada, ‘ ā uutuşisina şacijpj èca çjùalealançi, ulap ufcicealan cundjananima, cullam’ndaqia Gød cutumen umuçipj eiçin eiçdumupj.

17 şũn ácutan sananima, cunjî àmana bqv maşata Gødñçi eiçdumupj euca èca çjùala, cunjuiçik cunjîn cutupj muçua.

18 tşenua cucutumurada cunjîma, ‘ çjma tşena, candqm ūştuguan tumēamanqmutupj cutaceta ?

19 Jezus cucutqnada cunjîma ç cumuduupj ía sa tuşmunurgjata ? jma mutunnaca, Gøda tupan jma.

20 sa annu jøalqmuta tşena guta, ‘sulap ujãũstq-

gaūk, sulap acupunaūk, sula s̃jinataūk, sula ðasqnaūk,
sa mafurmutuana d̃qbuic̃ja, d̃qbjic̃ja ácan.'

21 cucut̃qnada, 's̃and̃jan ául urim̃umut̃uda ẽjùala
ém̃ut̃afin çiafpan.

22 Jezus murafin cund̃qm eut̃ana, cunjima cucut̃q-
nada, 'sa ā mulak̃g̃jata uc̃œali ; ũla t̃statum̃lq̃c̃ua-sa
samut̃qg̃œatacan, cullam j̃mũa-sa apitup̃q̃c̃ind̃jana-
nima, sa satst̃uarañq̃g̃ua évn'un ; manasig̃ijñ ía.

23 cunj̃in eut̃up̃j̃ murafin euq̃t̃ullenat̃uda suscin ũlu,
cunj̃ind̃q̃gia j̃zuk mut̃q̃g̃uā.

24 Jezus tecifin cunj̃ima ũlu q̃t̃ullenata cucut̃qnada
j̃m cum̃j̃œanisinẽa ũru mut̃q̃g̃uq̃c̃ind̃jañ muçip̃j̃ G̃ed-
ñçi ẽiçdumup̃j̃.

25 caml̃ b̃q̃ṽc̃ua m̃j̃œana mañj̃āna ñedl'ñçi tell̃an
uañçi ũru mut̃q̃g̃ua muçip̃j̃ G̃edñçi ẽiçdum.

26 eut̃up̃j̃ murafind̃jañ cucut̃q̃nisinda, 'ç̃ cunna tu-
meamañqm̃utuana ?

27 cucut̃qnada, 'àm̃ana cum̃j̃œanag̃jatac̃usin G̃edq̃-
gaçik̃ m̃j̃œanẽa.

28 pets̃ cucut̃qnada cunj̃i d̃q̃ra, 'j̃an ũlj̃elludaac̃un,
j̃an sc̃ja sig̃ijñada.

29 cucut̃qnada cund̃jananima, 's̃üñ j̃àgi sananima ;
àm̃ana, G̃ed'ñçi ẽiçdumup̃j̃ èll̃qm̃us uc̃œ, ẽiçim̃uñçi,
ẽed̃q̃biñçi ácan, c̃em̃ac̃usẽalañçi, c̃et̃uc̃eañçi, ẽiçin ẽj̃ù-
lẽalañçi,

30 cunj̃i àmana eut̃st̃um̃ut̃q̃g̃ua ũlu ũru c̃œs̃ s̃añçi
mut̃aca, ácan mut̃tañ ácan nañçi eut̃um̃eamañqm̃u-
tuana eut̃ac̃eta.

31 ¶ cutumutxuguda tēlv'ndjānānima, cutupj cucu-
tqnada, 'jan utufucjēanacun jerusalemupj, profit'n-
djan ecamanāsin àmanandšlum maqunçiejipj cumēa-
lēaftaguana.

32 cumatāguana jentj'l'ndjānānima, cumālēnēana,
cumatstxūlateana, cumaçilufcaūnigua.

33 cacuđupatisinēa cunjima, cacupunisinēa cunjima,
mutan mēalan cunjīn cuçēàmananēa.

34 cundjan bqv cutupj jēalisinda, cunji āgja camu-
fatisinda, cundjan bqv āla pufatusinda cundqm cutq-
nat umurasin cundjānānima.

35 ¶ cunji uspan cunjīn ūnēgatamunifin jericoupi,
āmasua cutqmasmūtada ā ūjn.

36 cunjīn murasin ūru àmana utufāna cucutumurada
cutupj.

37 cumurisinda cunjima, Jezus nazarefa cuqñjta.

38 cuqlāngutqnada, 'Jezus, david'nçi maqun, āla
mutaāgun ja.

39 ūn įnqcindjan cufeida cunjima, cuçeqli ēusātuda
cunjima ; įzuk cuçila gqlqnada, david'ndšlum maqun
mutaāgun ja.

40 Jezus cumunida, cuçeqli tstāgatuda cunjima
eiçiejipj. cunjīn ūnēgatafin, cucutumurada cunjima.

41 cucutqnada, ģcandqm seja ēšqnara-ūstāgua?
cucutqnada cunjīn, 'Lərda ātumēamanāngjāta seja
tella.

42 Jezus cucutqnada cunjima, 'àmananēa sa tella,
satumura-sinanada.

43 cuçıtacun cjøalenatuda tella, cusigijnuda cunjima, cufabagar-ēufida Gedicja; àmanqdara ácun tecifin cēufisinda Gedicja.

çaptı 19.

1 Jezus cumutqmuçida jericoupi, cumanjānuda.

2 cunjın cutumutuda ua àq̄pamutafin zaceus; cunjın muş tacs jīā manəanqci, cunjın cuāru-muţaguda.

3 cunjın cuçeq̄nuda Jezusicja teci, cumjøanuda, àmana cuūl ufipalqnuda, cetu'ndagja utqluā.

4 cuĵa dqtuda uru, cutuçjida sicamør ūratun cul-lam tstecipj cunjima; cunjın dagja tuq̄na cunji ūn.

5 Jezus cutupj ūnegatafin, calagunuda āganupj, cutecida cunjima, cucuţqnuda cunjima, 'zaceus, mucjaneasa, cupqdecileasa, şançi məalan áā mutq-muţuana sin ueqn.'

6 cufqmicuda, cucupqdeciluda, sabaguduca cumuçida cunjima.

7 cundjan tecifin, cuūlaçqalanygutqnisinda, 'cunjın cumutqtsugatam ulqp'uançi.

8 zaceuş cucuţamunida Lerdicja, 'Lerda ámunituftaktak étumisinana matumuruçcindjananima; étul-ueqlan cīssagulatı àmanançi ámuni-tukşunur cutupj forfold.'

9 Jezus cucuţqnuda cunjima, 'şançi məalan cumuçi şançi ueqtupj ēamananqcin; cunjın dagja ácun abraám'ndslam mqcu.

10 àmanandslum mqean daqia cucqtaeuda acum tanacupj, ēamananupjnda ùrqcafin-djānānima.

11 cundjān murāfin cutupj, cuçila àgjida parabl cundjānānima, cunjīn daqia cutumutuda jerusalem gqta, cundjān áeuan ejiᅇngusinda Gød'nçi cįndum cja qtsicuri.

12 cutucutānuda, 'mamuygutuā cucqtaeuda àmuc' usipj tumutšenmutupj, nan muş cunjīn çila funatōa.

13 cįida ciçin ssvnt tena, cundjānānima cutumşstakèllada ten pşnd, cutupj cucutānuda, mşstakāgan įa éçifunatamus.

14 cullam θala cetumutundslum'ndjān caçellacurisinda ciçicja, cjaminisinda àmanançi ciçicja àgjipj 'įan ula tumutşena-ūna şançi uançi.

15 nanθala cunjīn funataşin matutşenqci, cuçqali įida cunji ssv'nt'ndjānānima, cunjīn tumşstakèllaşin muni, cuçutumura-curuda cundjānānima, 'ç cundqm ūru san āla tuurunara?'

16 àcin cumutjāgjida, 'Lərda sina pşnd átstuurunuda ten pşnd.'

17 cutupj cucutānuda, 'cutegata sa įma ssv'nt, sa mutuda maçisinana éçigqligaşin seja ècqtupan, ten sitiupj sa mşstakmutuana.'

18 secund ūa cumutjāgjida, 'Lərd sina pşnd átstuurunuda fįv pşnd.'

19 cutupj áeuan cucutānuda, 'sacuan sa ā mşstakmutuana fįv sitiupj.

20 ácwán cumutjagjida, 'Lerda gēatacwán sina pñnd, étuūnamuktecáfin, napeína.

21 í'ndqgia scja ámaacunatuda, sandqgia matumunnaeuā; sa muni-tuēqtacak sa tuūsellunnacqnafin; sa munit ufugak sa tstupufunnacqnafin.'

22 cucutqñuda cunjima, 'sa àrum cutqnafin átstunusūa scja, ulapa ssv'nt. ía sjēalqmutuda tumunnaeuā, muni tuēqtacqcurua étuūsellunnacqnafin, munit ufugagu curua étstupufunnacqnafin.

23 ğdqrara sa tumstakìnara baycupj ša muni, nan éġifunatafin átumenqgasa šqcin, ácwán ácwán maèlla tstufabaguda.

24 tsamuniealanġi cucutqñuda, 'atūsina cunjimin pñnd, tstukgqmatūsina cunjima ten pñnd mutagua.

25 cucutqñisinda, 'Lerda cumutak ten pñnd.

26 í'ndqgia sananima cutqna, mutagēqcin cumatagwana; mutagēunnaca, cumulqcuā àmutagafin.

27 cundjan mutta ía aġellacurafinaca, ía àálasqnafin tumuṡxenmutupj, tstagatusin' acum, tstaguamigqmatūsín ía.

28 ¶ cunjín cundqm cutaèllafin culusteguejida jerusalemuþj.

29 nan cunjín èpatugatafin beffagiupj, betaniupjinda, tularupj matuapunqci oliva, cutjaminqpicinda cumbjūnġi ciġicja muṡata.

30 cucutqñuda, mutqmuġipunna vilij-upj sapicja fatupan, cunjín sapatsteeūa colticja àmasqmunia

tumuçi gata, àmana ĩa tucuçimutunnaca. tuũntupø-
anapunna, acum tstağatapunna cunjima.

31 tula àmana sapicĳa àl' ucutumuru, 'ĳ cumuduupĳi
sapa tuũntupøanu?' şançita sa lumurea cunjima,
'Lørd'ndqĳia cutanukĳĳata cutupĳi.

32 mjaminqĳi cucatcacpicinda, cutstecipicinda cuca
cunjĳin cutqanĳin.

33 cunda tuũntupøanq-dara colticĳa, cutupĳi mutq-
gandĳan cucutumurisinda cundacĳa, 'ĳ cumuduupĳi
sapa tuũntupøanu colticĳa?

34 cucutqanqpicinda, 'Lørdacut anukĳĳata cutupĳi.'

35 cutstağatapicinda cunjima Jezusicĳipĳi. cutupĳi
cuçiçeũsellisinda cundĳananĳin uşca, cutucuçimurq-
matuda Jezusicĳa cutupĳi.

36 cunjĳin cuçĳinĳin, cuçiçeũsellisinda cundĳananĳin
uşca ùn-øan;

37 cunjĳin ùnegatařin oliv tulara tumenun, ciçicĳa
muşateala meqgu cuşabagur-ũuřisinda úlu ářaci
Gedicĳa cundĳan muni tecĳin abĳla ũřtaqu.

38 cucutqanisinda, 'mameuşa ciq cucata, Gød ĳamin-
qci, èvn'un annu şabaguda manøanqcin annu ĳzuk
mameuşa.'

39 utĳatq farise àmana gumunun-dølum cucutqani-
sinda cunjima, 'tşena sa ā uřcũa seĳa muşatealançi.

40 culacutqanuda cundĳananĳima, 'ĳàĳi sananima tul'
řandĳan èuřatasa řindĳan cugqalangutqanasa cĳa.

41 ¶ cunjĳin èpatugatařin, calagumunida sitiupĳi cu-
tqaruda cutupĳi.

42 cucutqnada, *satul' jéalqmutada şançi dıra sina mealan scja matstıfıabagudıa, årım mutta cutupı satqmıfır tella.*

43 *cumealatecœana scja, sina açelacurındıan scja euılussaatea ufluçi gjama, euılicemıa scja sipulealan.*

44 *euılleana scja, euılupatagınea scja mıçıpı, euıluacımjısınea sin euıaljamalımınçı, cındıan bıv uelamınellea scja èca, sandıgia sa bıv upıfımutada scja atumutağafın.*

45 *cımuçıda templ'upı, cıfımınqtsıcurıda ateturpalanasın, atqmıfıfındıananiması.*

46 *cındıananiması cucutqnada, cecamandecēata, 'ş' ucur cumaqpanœana qmıfı tımıfı ucur, san mutta san mını çılupata cınjın.*

47 *cımunı çeqğjıda cındıananiması templ'ın mealealan. manœana prestndıan, scrıbndıan, àmanandıan acun manœançı cuçepınanada cınjıma.*

48 *cutupı cımjœanıında cındıanqgaçık cınjıma ünna, àmanadıra jzuk cımuracırada cınjıma.*

çapts 20.

1 *cınjı mealealan cınjın çeqğımıtafın àmanançı templ'ın, umırafın gıspela, manœana prest'ndıan scrıb'ndıan cutıugıtufısında cıçıcıpı qtealandıananiması.*

2 *cındıan cucutımıf-cutqnisında cınjıma, 'sa ā*

umurea *ıananima*, ı cunna seıa tıtxenmutuda *ıançı* *ıstıagupı*, cunna seıa *tuabılanara* ?

3 *culacıtıqnada cundıananima*, ‘*alıcutumurea sananima*, *san ā umurēa ıa.*’

4 ı jon *ınasıfın apa*, unda *evn’ndıslam*, unda *āmanandıslam* ?

5 *cundıan cumacıtıqnısında*, ‘*ıan tıla āgıa ēvn’ndıslam*, *cucıtıneā ı dıqrara san mufırdıunara cunjıma* ?’

6 *ıan tıla āgıa*, ‘*āmanandıslam*,’ *amanı-dıra ıananima* *cuınıgıtımqmıeā*; *cundıan cıealayıgıata jon profita*.

7 *cundıan culıagıısında*, ‘*ıanıgaçık āgıeā cıtupı*. *cullumala*.

8 Jezus *ācun culacıtıqnada cundıananima*, ‘*ēla lı-muraūk sananima cunjımcıpı ıa cıtuabılamıtacun ıançı ıstıagupı*.

9 *cunjıdıra cumuruda āmananı ıançı parabl* ‘*ıa cıtıpıstecıgıada vıığ*, *cunjın cıtımıstıkēllıada cıtupı uēalupı*, *cıçıqtık-mulıcada āmıe’usıpı mırçel-lupı*.

10 *ıssa tıssın cıtııamınada sıvnt cunjı ealupı cunjın tımıstıkēllıafın*, *cundıananima tımıtıagupı amıım vıığ’ndıslam*; *cunjı eala mıtımıstecııındıan cacıdubıtıısında cunjıma*, *cucılenıtıısında cunjıma apıtıpıeı*.

11 *cıçıl’ ıamınada ācı sıv’ntııeı*, *cılacıdubıtıısında cunjıma*, *cımıtıtıstıulıtıısında cunjıma*, *cucılenıtıısında cunjıma*, *apıtıpıeı*.

12 cuçil jaminuda tsdançi; cundjan cunjima ácwun cutuſqunisinda, cucula-manqtsicurida cunjima.

13 cunji-dara vinšd tugaguā cutanuda, ‘¿cundqm ũuſtaguan? átjaminea ša maqcançi macuruqcin, culam apuçisinea cunjima tecisinamus.

14 vinšd matumſtukèllqcindjan cunjima tecifin, cumujelqnisinda ‘šan nan tstumutukèllqcin, uſam ían ā acupunəana cunjima, ían tjamugad mutakgamatəa vinšd.

15 cundjan cucula manqtsicurida cunjima vinšd’ndylum, cunjima cacupunisinda. ¿cundqm vinšd tugaguā cundjananima ũſtagua?

16 cunjin eſunateə, cacuamjəa cunji vinšd matumſtukèllqcindjananima, ácupj tjamugad cutstumu-tua.’ cundjan cutupj murafin, cucutqnisinda, ‘Gəd euā uſcūa.’

17 calagunſgutqnada cundjananima, ‘¿cundqm šan ecamandecēata?’ ‘sin elanəala álaſqnaſin cunjin sin mamutecēqci èmuran āgun.

18 cunji àmana cunji xipi çilupjteca caſineə, cunji sin cupatqgia cunjima cuũl acuqſineə.

19 ¶ manəana preſtndjan, ſcrijb’ndjan ácwun cunji ſarun, ejaçcepinanuda cunjima; cumaacunatusinda àmanançi; cundjandqgia ejaəlisinda, cundjananicjipi cunjin cutqnada cunji parabl.

20 cumjacalagunisinda cunjima, ejaminisinda ènana-lagunqcindjananima, cundjan muſ āla muſqmanisineə íma àmana, cundjan ejanisinda murupj cunjima ulqpa

cütana, cundjan cjanisinda ciçicja tagu guvnsicja cunjima tutumaña ciçicja.

21 cucutumurisinda cunjima, 'txena jan seja jøalq-muta xüntupan ägja, sacun bav muni maacunatiägja àmanançi, sa xünatupan muni ägjatumusgjat' jan-
anima Gødnci txena.'

22 ;apa, und jan äla tukmutuana tribüt sezaricja, und jan äla umqnuru?

23 cunjim cupusatuda cundjan ücqlanafin, cundjan-
anima cucutqnuda ;cumudu san ja ucqlanu?

24 tualagunisim ja peni. ;cjinna tellan san ecaman-
decēata? culjagjisinda cunjima, 'sezsnçia.'

25 cucutqnuda cundjananima, 'san tagēøa sezsicja, sezsnçiqcin, san tagēøa Gedicja Gødnciqcin.

26 cumjøanisinda cunjimin cutanupi çgqlanupi àmana gumunan; cutunnacusinda cunjim ägjasim,
cutqña cumutisinda.

27 ¶ utiqtu sadüse cutafuda ciçicijpi, cundjan
cutusikmuta nan çèàmananupi, cundjan äcun cucu-
tumisinda cunjima.

28 cucutqnisinda, 'txena, moziz cecamqnuda jan-
anima, tula uan çujamun apunu, cpa tueua, tula
cunjim apunu cjuäl'apisña, cëmacusim cutstueuqmuç
cunji cpançi, tjamugad janarat umuniägu cjuälala
cujamunçicja.

29 cumagqtuda sevn mamacusāmalim, jm ua cutu-
cuda cpa, capunuda cjuäl'apisña.

30 *secunda* cutucuda cutupj, cunjîn *âcun capunuda* cjuâl'apisûa.

31 tsd *âcun* cutupj cutucuda; cundqm *âcundjan* cutakdatada cunjima, cundjan bqv çilussjellada cjuâla, cundjan cumqmjida.

32 uspançitupan cepe *âcun capunuda*.

33 çapa nan çeâmanqnun, cunji ûn tukmutuan cunjima? sevn'ndqgia cutakmutuda cunjima.

34 Jezus culacutqnada cundjananima, 'cjuâlijamalim çançi mutua cutakluffamuta, cutumutakluffamuta.

35 cundjan tumuungutua cunji-dara tumεamanamutupj cutumutsûlisinœa apunandslum, cundjanagagçik tuluffamutua, cundjan *âcun* bqv tumutuluffamutu.

36 cundjanagagçik çila mamjœa, cundjan dqgia cucqçecu anjl'ndjananima, cundjan cumunisinœa Gødnci cjuâlijamalim, cundjandqgia tumutsûla cjuâljamalim.

37 mamjqeindjan cutumεamananisinœa, moziz cutupj çjâgjida ûna cutufun, cunjîn tstupunafin Lerdicja, abraâm'nçi Gød, izac'nçi Gød, jacob'nçi Gød.

38 cunjîn bqv mulcuqçeindjanicijipi Gød, àmanamutuqcin - djananicijipi tupan, àmanadara ciçicijipi çjâmanamuta.

39 ¶ utjatü scrib culacutqnada cunjima, 'tœena jma tupan saçgjida.

40 cunji uspan cumjœanisinda cunjima çil' ucutumurupj.

41 cunjın cucütqnada cundjananima, 'ç cundqm āla āgjisınu, Crıst muf davin'ncı mqcwan ?

42 david cctü cutucutan ùna sqm, 'Lërda cucütqnada şa Lërdicja, 'tstsumutan şa usjıpi.

43 nanupj, étstutecilatqmus scja cundjananima, cuca cřia tstecilata.

44 david annu tuapumutu cunjıma, Lërd, ç cundqm cunjın āla muni cemqcwan ?

45 meqgu àmana mufmutacadra cıçicja mufatealançı cucütqnada.

46 amalqgunısına scrib'ndjananima, cumuni dupınq-cuf muc' uşca, cumuni tümüüġatatacaf ùna marcit, cumuni cufġjatacusin āġwan tstuāġu ùna sinagog, tamumutaġu curu fest atamaqdra.

47 cumunit atıġġjatacusin ulqtaqccepandjanın ucateala, cumuni tamufmutaqcusin şatura cunaştasın tümutecipj; cundjan āřat şzaca cutumututumaüi-sineä.

çapts 21.

1 calagunada āġanupj, cutstecida ūru mutaqueala tġġusın cundjan ççãtasın ùna trezsi.

2 cıtecida ácwın ulqtaqccepa apıtupqci icemaşın cumbj mjt.

3 cucütqnada, řün ácwın sananima, şançı ulqtaqccepa apıtupqci cıcemada āřat řūna, ácwındjan bqv cıcwın.

4 *şandjan* cuūrūmutagatacan cullum cutufuktak, cunjın mutta apitupçei cuūl-icem cunjimin tstūmı-sınqmutu.

5 ¶ utıqtu cucqtūnisında templ'upı, cunjın muş ım ūletas sı matelqna, cunjın ácan ılu matuuletasana ámana muni tstaqafın cucqtanuda.

6 cundqma san alaguygıatacan, cuméalatecəana nan, cunjıçık çil elamunà èca, cuūla mellean.

7 cucqtumurısında cunjıma, 'txena, ç cunjıdara caqana cundqm? ç cundqm ácan ıan tsteçıpusatəa şaşıta ūnegatqmus?

8 cucqtanuda, 'mstecusına san tumeygaūk; ūrūndaqıa ıa cumısqamun tumujamınəá,' cucqtanısınəa, 'ı ámuta Crısta;' cıèpatugurgıata; ula lıstegı-nicealan.

9 san murqmus ıamacupı arugartullında, ula maa-eunaticəalan. cundqm'ndaqıa cuıaūnegatəa, cunjıçık ıa caqgundeca.

10 cunjın cutucqtanuda cundıjananima, naşan cuçqatua ácu naşanupı, cındum ácan cuçqatua ácu cıy-dumupı.

11 usın cuçsaktullūa ılu sipulealan, amasıqgunda, mımıteca 'nda; ácan alagunanda évn'un tumaacuna-tçei cumunūa.

12 şaşıta ā ūnegardunūn, sananima catuısınəa sınağogupı, prızn'upında, san tumuatəa cıyupı, txen-əalupında ıa tıamagad

13 cundqma san tecımus san ā amalagumunūana.

14 san ā çeàmutua bqv ĩa mujøalamutupı sananin cutanupı.

15 ĩndagia átaguana sananima ùn, jøalanda, cutupı sananieja açelqeurundjan cumjøanisineø duçieııpı, çgatupı ácun.

16 sananin emundjan, dqbındjan, sananin macusindjan, sananin ucat'ndjan, sananin tugaculundjan cutagusineø sananima apunupı; cutuacucamjøø sananima cutjar.

17 ĩa cutjamuga-tstjølø-gqmateø sananima àmanqđara.

18 bqv uceøali ufta sananin tqşandşluma mulqeuø.

19 san ā munitasanøøana, cundqm san ā àmanqđmutuana.

20 san tecimus nan jerusalem meøl-uffaata qrmia, san tstecipufateø cunji uşpan cutarugateø cja.

21 cunjığara jerusalem mutucındjan cuā utuşua tularupı; cunji ùnatupan mutucındjan cuā manaçeqtukmulqeuø; usin mutucındjan ácun bqv āl utuşmuçüø cutupı.

22 şançi meøleøalan muçışqlapanqci, qđt ecamqncı cumøleøaftagua.

23 ;cjacjüø ĩmbunqındjan, ān áşucındjan ácun cunji meøleøalan ! úlundagia cutarugateø usin, şançi àmana cumaşqlapanøø.

24 cundjan cutumucufiumqıjøø sosda eşpan, cutumuatuşineø uşøøalupı, jerusalem cumatstecılupenøø

jentjla; nanəalupj jentjil *tasasinamutagua* cuūla bəpunəa.

25 ¶ *cumatstecisineana* lumun *matunnacəci*, *ánnu-canda*, *apuranicunda*; usin *áewun àmanəqdəra* cutəru-gateə, *cumaacunatisineə* *écupj* *izuk dufua*, *izuk çilineə*.

26 *àmanəqdəra* *suscin cucubəpunəana* *maacunata*, *calagunisineə* *mamaacunatupj* *usipj* *cupeəci*, *évn* *cutəřāmunatacum* *cugřugusineə*.

27 *cunjidəra* *cutstecisineə* *àmanəndəřlum* *məcu řacəu* *təcuçijūnegata* *manəan abjla*, *manəan-əletə* *alagunanda*.

28 *řan éəgigjatacun* *ūnegatəmus* *cunjın* *san cumunəan*, *san alagunəan* *āganupj*, *san'ndəgia* *çja* *tstumə-amanəmutəana*.

29 *cumurada* *cundjənanima* *parabl'a*; '*alaguna* *fig tissa* *ūrur*, *áewun* *ūrurədq'* *áewun*.

30 *cundjən* *manatucəmatəmus*, *san* *çja* *jəala*, *ə!* *çesi* *èpatugətja* *ərum*.

31 *san áewun*, *san* *tecimə* *éəgigjatacun* *ūnegata*, *ljəalenatisineə* *Gədnçj* *çjndum* *çjèpatugur*.

32 *řūn jəgi sananima*, *àmana* *ərum* *mutəa* *bəv jə* *muləçəa*, *ā* *uləřteguardudəra*.

33 *évn*, *usında* *cuānəa*, *écutəngjatacun* *cunjuiçik* *ānəa*.

34 ¶ *məstecusina*, *san* *sūəqtənaūk* *izuc* *atama*, *'izuc* *ula*, *řənçj* *mutəa* *ūřtagu* *áewun*, *cunjı* *məalun* *səna-nima* *uçinnumənaūk*.

35 *cuca gupuf cuñegateana àmanupj usùalan tu-
gagua.*

36 *san ā alagumuțuana, qmușmuțuana san mamu-
rumunaūna tumumutaūkmunipj cunji arugatamus,
tumututșumunipjnda àmanandslam maçuançi şapa
nan.*

37 *cunji mealan cuçeğgimutuda templ, cunqçjan
manqmutuda oliv tularan.*

38 *àmanaqdara cututușmuçida templ'upj įm ámaşunna
qpan murupj ciçicijipj.*

çapts 22.

1 *bred levnapisùa fest cièpatugatuda, matuapunqci
qņjna.*

2 *maneanqci prest'ndjan scrib'ndjan ciàçepinanuda
cunjima, cundjandqgia cumaacunatisinda àmanupj.*

3 *satan cutagumuçida judasicja matuapamutaşin
iscariat, cunjin ácwun cutșumutuda tēlv'ndjananima.*

4 *cucqtaçuda, cucuțqnuda manean prest'ndjan-
anima, captin'ndjananima ácwun, 'ç cundqmqmuf cun-
jin ēnatqgua cunjima àmanapisù dara.*

5 *cundjan cufabagudisinda, cufarisinda cunjima
muni.*

6 *çetu ácwun cutuçuqnuda, cumuni tanacuda ēnatqgu
cunjima àmanapisùdara.*

7 ¶ *cuñegatuda cunjidqra meala bred levn apisùa
atamqci, qņjna matqgupuna.*

8 cjaminada pëtericj, jonicja ácan, cucutqnada, 'mutəastakəgupunna āņina įan tatamean.

9 cucutqnāpicinda cunjima, 'ġ cī sa tuŭstāgucaruana įpicja?

10 cucutqnada cundacja, 'alaguna, sapj muçimus sitiupj, ũa cusaatəa sapicja sima tasetā tasetįna, mutsigjāmuçi cunjima.

11 sapa cutanəa ucur mütāguŭnçi, 'təena scja cucutan, ġ cī ucur étstəugatumutuana āņinançi įa musatealançi?

12 cutualagunəa sapicja rum āguna ũləasellāci, cunjin sapa tstuŭstāguan.

13 cucatəacpicinda, cūtecipicinda cuc' umurāfin cēpicja. cūā ũstāgūpicinda āņinançi.

14 cutupj xs cūcəgāfin, cumutqmūtada, tēlv'ndjan cutsumūtada cunjima.

15 cucutqnada cundjananima, 'ŭlu átənnunada tsugatumutu sananima śançi āņinançi ũj sagatapununun.

16 įndāgia sananima cutqna, éla ġila įatatamaūna, nantupan mələastegurçellan Ğed'nçi cįnduma.

17 catuda tqła, cufabagurcutqnada, cucutqnada, 'atŭsin śan, įmisin ũngumbj.

18 į sananima cutqnanāgia, 'éla ġil ulaūna vjn tissa, nantupan Ğed'nçi cįndum cūcəgumus.

19 ¶ catuda bred, cufabagurcutqnada, catuņgusida, cutuatamada cundjananima, cucutqnada, 'śan ś'api sananicjipj matukgqmata, śan san ũstāga mujəalan įa.

20 cūcunjita atūəllāfin catuda tqła, cucutqnada,

‘*šançi tq̄la annu àr̄uma testament ša sq̄pan, sanani-
c̄ijipi mamaniamukgamata.*

21 ¶ cunji ūnçi ūš *ía ēnatagua ía cutstsumur
tabl’un.*

22 *àmanandxlum m̄q̄can cucqtuk c̄uca ec̄amandecē-
ata, i c̄īac̄īùa cunji ūnçi cunjima ēna tagua.*

23 *cumamuc̄utumurq̄picinda cutupi, ‘ī apa, cun šan
ūst̄aguan ?*

24 ¶ *cumadūc̄ic̄īapicinda, ī cunji āmuf munùana
man̄ean̄cin ?*

25 *cuc̄qt̄anuda cundiananima, ‘jent̄il’nd̄jananin c̄īj-
d̄ara cumuni t̄xenagata cund̄jananima ; cund̄jan cumuni
t̄xenagatacun, cumatuap̄unḡjata, íma ūst̄uḡand̄jan.*

26 *cundam san b̄q̄v munùan. sananin man̄ean̄cin
cumunùana cuc’ us̄ūq̄ci ; mam̄ūw̄ḡut̄ūq̄cin cumunù-
ana c̄uca ūst̄agua.*

27 *ī cunji ūn man̄ean̄u, at̄um̄tūūnda, c̄īc̄īc̄ia t̄sūūš-
tuk̄q̄ḡunda ? at̄um̄tūj̄a ! í át̄smur sananima c̄uca
t̄sūūst̄uk̄q̄gua.*

28 *san ía t̄sum̄t̄uda émunit-q̄ruḡur̄mut̄afin.*

29 *í sananima át̄ut̄s̄en̄mut̄uana cuc’ éd̄q̄buan ía tu-
t̄s̄en̄mut̄afin.*

30 *san’nd̄q̄gia ía t̄st̄s̄ugat̄um̄tūan ša tabl, ulanda
ša c̄ījdamun, san tum̄tūana fr̄ona, san tut̄q̄simu-
tuana t̄elv trīb̄nd̄jananima izraela.*

31 ¶ *L̄ord cuc̄qt̄anuda, ‘s̄imana, s̄imana, satan sēja
c̄īàç̄ēq̄nuda ūla tupisteca, c̄uca ét.*

32 *í sēja át̄qm̄f̄q̄ḡuda, sina m̄ufata b̄apunaūna. ša*

samatuǵmunurçellamur sa tuabilanøana usũndjana-nima.

33 cucutqnada cunjima, 'Lørda áã tsucatecøa seja priznupj, apunupjnda.

34 cucutqnada, íðgi seja pets, coc bav ía magua śançi møalun sa saǵa tusicua ía mutan.

35 cucutqnada cundjananima, 'ǵ étjaminafin san-anima āta muni tstjǵgu apisũa, atama tstjǵapisũa, cili apisũa, unda san āla muni matumuruǵa mutada. cutusicusinda.

36 cutucutqnada cundjananima, 'ārum mutta muni tstjǵgu atama tstjǵgunda mutagua cuā àmasinagusiñea; sord mutagunnaca, cuā tstetatagua usçaci zǵina.'

37 índqgia sananima cutqna, śan cumamøcamandecēatacun cuā møaløastegatøana ía, 'cumatecisinda cunjima ulqpa, cuũløastegatøana íacjipi tucuañafin.

38 cucutqnisinda, 'Lørd śan gēata cumbj sord.' cucutqnada cundjananima, 'usjagata.'

39 ¶ cumanqçatacada oliv tularupj cuca muni çatacafin, ciçicja mufatøala ácun culustegjnisinda cunjima.

40 cunjín unneanegatafin tuculupj cucutqnada cundjananima, tumumystecusina Gødicja san ulqpu-nataũna.

41 cetũ cuççellqçatacada cundjananima èca, cuc'si pøana; cuççjamunida, camusuda.

42 cucutqnada, édqbuan sa tul' ía urumununu uqunupj śançi tqla, áã urumunøa seja tupan.

43 anjl évn'ndšlam cutumutecida cunjima, cutuabjlanada cunjima.

44 izuk euqtullenatada euspik, eqmufada āšat izaca, ciğin acula cuputacuda tanupi, cuc'ulu sapa cuputacuda.

45 cunjin camqtafin qmufellun, cumutatstecida ciçieja muſatəalançi uca māmja, cundjan suscin cutq-rugatafanada uca.

46 cucutqnada cundjananima, 'ç cumuğua san ueqlada qram? cutumumstecusina san matuqlapunatana.

47 ¶ cunjin ā cutamunifin, ūru āmana cutuməagjnada, judas matuapamutafin, tēlv'ndšlam ua, culusteğada cundjananima, cunjin euñegatjnada Jezusicipi upafupi cunjima.

48 Jezus mutta cucutqnada cunjima, 'ç judas unda sa tēnatagū āmanandšlam maçunçi upafua?

49 cundjan tɣupalanaſin ciçieja tecifin ācundjan tucaqanaſin, cucutqnisinda ciçieja ç Lərd und įan āl uefua soſd'a?

50 ¶ ueəali ā cutagufitupəanada ufit uſjipja prest manəanqinçi sv'ntçi.

51 Jezus culacutqnada, ā uſtağusina. celindecuda cunjimin uſcitupi, cəamananada cunjima.

52 Jezus cunjidqra cucutqnada manəana prest'ndjananima, captindjananima ācan templ'qcindjan, qtealançi ācan, ciçiejipi utuſaſin atupi, 'ç unda san

manutufuda cuca lupatuupi atupi, sord'a cùanda tagina?

53 émuni tstrumutafin sananima templ'un san bav āla utselanada ĵa atupi. šan mutta sananin sara, āmasa-abılqacında.

54 ¶ cutqtusında cunjima, culustakmuçida cunjima maneana prest'nçi ucqtupi. pets cutlustegınada āmuca.

55 cundjan tstumalakèllafin ĵan ólun cupimagatu-sında, pets áeun cutsamutada cundjananima.

56 āru cepa calagunada cunjima pimutafin, cunjin calagunatada cunjima ĵzuk, cucutqnada, 'šançi ün eulatsugınada cunjima.'

57 cutısik-cutqnada cutupi, 'cepa, ĵ bav cunjima ĵealqmuta.'

58 cunji uspan cja ácu ün calagunada cunjima, cutqnafin, 'sacuan cullama;' pets cucutqnada, 'ua, bavà.

59 cunji uspan sš ānafin ácu ün cumuabılqngutqnada, 'sūnqāpan šançi ün eulatsamutada cunjima, cunjin galaleua, cumĵamana.

60 pets cucutqnada, 'ua, ĵ bav ĵealqmuta sa cutqnafin.' cunjin ā cutqmutaca coc cutumaguda.

61 Lerda cutumufunatada, calagunada petsicja. pets cutĵealenatada Lerd cutqnafin ennjima, 'coc ā makinun ĵa sa ĵa tstusicua mutan.

62 pets cutumanqputacuda ĵzuk.

63 ¶ uəala daɣupalanaɣin Jezusima caɣenisinda cunjima, cacisinda cunjima.

64 cundjan çəamasaqamataɣin cunjimin tellapɣi, cutqisinda cunjima tellan, cucutumuf-cutqanisinda cunjima, 'sa aḡjəa, ɣ cunna scja acia?'

65 caɣen-gutqanisinda cunjima ácun aɣena ūru.

66 ¶ ámaɣunna mealaɣin, átuəalan, manəanqci prest'ndjan ácun, scrib'ndjan cutstuūgatuda cja, cutstumuçisinda cunjima cundjananin cənsilupɣi.

67 cucutqanisinda, 'ɣ unda sa Criɣta? umureəa sa jananima. cətu cucutqanuda cundjananima, 'étul' umurasa sananima, san bəv ja muɣatəa.

68 étula luçutumurasa sananima san bəv ja umurasa, san bəv ja uçtacasa.

69 nan mutta ámanandylam maçu cutumuçuana Gədnçi wjɣipɣi abɣlaci.'

70 cuūla cutqanisinda cunji-dqra, 'ɣ unda sa Gədnçi maçun? cundjananima cucutqanuda, 'san umuɣjət ja, ámutacun.

71 cucutqanisinda, 'jan bəv çila tanacəa tumuqumurupɣi, jan murada cətu cutqanaɣin.

çapts 23.

1 cuūl-utufcamqatusinda ámanadqra, culuɣteɣusinda cunjima pɣlatupɣi.

2 cuçəaḡitaɣusinda cunjima, cucutqanisinda, 'jan

muni tecida *şançi ūn nafun'ngi tuqrugataci*, bqv muş tağusinea tribùt sezaricja, cetu muş muta *Crişta*, ciņa.

3 pîlat cucutumurada cunjima, 'ç unda sa ciņ ju-àmalmupj? culumurada cunjima, 'sa sa cutanğjat *ja*, ámutacun.'

4 cunjidqra pîlat cucutanuda maneanqci prest'ndj-ananima, àmanupj ácun, 'j bqv ála teci şançi ūnçi ulqpa.'

5 cundjan cuçğurmuabılqnuda áşat izaca, cucutanisinda, 'cunjin cumuni bumqmuçi àmanançi, judæa dqra, galalilam acumupj.

6 pîlat tumuraşin galalæ cutucutumurada, 'ç undq-muş cunjin galalæua?'

7 cunjin muraşin, 'şançi ūn annu érad cutşengjia-tacun usi ua, cucştacun cjaminada cunjima éradupj, tumutaşin cunjidqra jerusalem.

8 ¶ érad tecişin Jezusicja cuçifabagudada úlu; cunjin dqgia átealan cutecicurada cunjima, cutupj'ndq-gia cumurada ūru átuşu; cutecicurada cunjima ūştağq abjla.

9 ūru cutucutumurada cunjima, cunjin umuşûa mutada.

10 maneanqci prest'ndjan scribndjan ácun cuçeq-ğituk-palanada cunjima jzuk.

11 érad, ciçin soljs'ndjan ácun caşenisinda cunjima caşemuracğusinda cunjima, cutşudupusinda cunjima muç' uşca ūletasqci, cuçil jaminada cunjima pîlatupj.

12 ¶ cunji meälun érad pılat'nda cumatugaculuda úygumbı, ātandagıa cumaçelqeurupıcında.

13 ¶ pılat qçalı-tumeagataşın maneanqı prest'ndı-ananima, scribndıjananima tşenmutuandıjananima, āmananqı ācun,

14 cundıjananima cucuqtanuda, 'san tuatuda ía şanqı ūnqı, san qçāgıtāguda cutupı ía, 'şanqı ūan cumunı bumqamuçımufunda āmananqı; ícun cunjıma ātumı-akgamatuda sananima, í bqv āla muruda cunjıma ulapa san qçāgıtāgafın.

15 érad ācun bqv cutupı muruda ulapa, ícun sananima ātıjaminuda cutupı; cunjın bqv āla ūştāguda cunjıma ía tuacupunupı cunjıma.

16 ātaquľubatēacun cunjıma, ātstucqtukmulqea cunjıma uşpan.

17 cunjın āl ucqtukmulqea ucēalı cundıjananima fest-dqra.

18 cuūla-gqlay-gutqıñında, 'acupunşenēasa şanqı ūanqı, ēamananşenēasa íananıma barabasicıa.

19 cunji ūn dagıa cutuluştug-ıamacuda āmananqı ūna sıtı, cacupunuda āmananqı, cunjın cutupı cutstumututuda prızn.

20 pılat cuā annumutuda Jezusıqıa ēamananupı, cundıjananima cucıla-cuqtanuda.

21 cundıjan mutta cugqlaygutqıñında, 'qçuffacutupuna, qçuffacutupuna cunjıma.

22 mutan cucıla tucutqanuda cundıjananima, 'şapa, cundqm ulapunatara cunjın? í bqv āla muruda cun-

jima maçcuffacutupunuda, *áã* taquľubat θ a cunjima, uſpan *átucatukmulq ϵ ua* cunjima.

23 *cuca* cugqlaſ - gutqnisinda *ızuc* *áſa*, cuçeqliçcuffacutupunuda cunjima. cundjananin *áſa* man- θ anqci preſt'ndjananin *áſa* *ácu*n cutuqurumunuda cunjima.

24 *pılat* curumunuda cundjananima, *cuca* cundjan *jıſin*.

25 cundjananicıpi *cēamanan*uda cunji *ūñci* *tſtu*-*mutumutaſin* *priz'n*, cunjın *dągia* *culuſtegiamac*uda, cucupunuda *àmanan*çi, cundjandągia *cucur*ada *cutu*-*pi*. cundjananima *cutaq*uda *Jezus*ima.

26 cundjan *uľuſtegi*ſin cunjima *asıpi*, *catus*inda *ſjmanicja*, *ſjreniandſlam* *u α* , *asindſlam* *ıñqci*, cunjima *cutuqūgat*usinda *er ϵ s*, cunjima *cutuqūgatıñi*-*sinda* *əjmanjna* *Jezusicja*.

27 ¶ *culuſtegut*uſuda cunjima *m θ agu* *àmana*, *cepi*-*amalim* *ácu*n, *ciçicia* *cutqru*sinda *cuç ϵ inis*inda.

28 *Jezus* *mutta* *cutumuſun*atuda, *cucutq*nuda cundjananima, '*jerusalem* *macepiamalim*, *uľap* *ıa* *tumuſ*-*tuputakğic θ alan*, *maam* *tupan* *san* *tuputac θ a*, *sana*-*nin* *cjūaljamalimupj*nda *san* *ā* *tuputac θ a*.

29 *cumeal θ acun* *m ϵ ala* *san* *tucutan θ a*, '*əaljaljama*-*lim* *annu* *āna* *maqunnacjamalim*, *dapuf* *matsdapulun*-*nacjamalim* *ácu*n *ſabag*uda.

30 cunjidqra *cucutq*nisin θ a *tularupj* *uccatjaſis*in *ıjananima*, *əca* *tularjamalimupj* *ácu*n *tjaſis*in *ıjananima*.

31 ; cundam tula ūstagusin ura ūratupj cundam uſtagusineā baça ūratupj ?

32 cutumſiulustegusinda ciçicja cumbjā ulapqj tumuçapunupj.

33 cundjan utafūnegataſin tuçulupj matuapunqci, ‘taſa,’ cunjın cuçicuffacutisinda cunjima, ulap’ eaſtaguuapjında, ciçicja ūngumbj.

34 ¶ Jezus cunji dıra cucutqında, ‘édqbuan tugaçulua sa cundjananima, cundjandqgia jəalaŭqci. cuŭſtagusinda lot, ciçin uſca jmaſin.

35 àmanjamalim calagupalanuda. tſenjamalim ácun cundjananima cuçjſinaſenisinda cunjima, cucutqinisinda ; ‘ácupj cēamananuda, maam àrum euā mameamananeā, cunjın tula Crjsta, Goda macurua.

36 soljſ àmalı ácun caſenisinda cunjima, cjepatugattjnisinda cunjima, cja èngatuuluda cunjima vinigs.

37 cucutqinisinda, ‘sa tula juàmalimupj ciç, maam mameamananeā sa.

38 cecamandecuſında ciçicja āgun letsqci greca, latina, ébrua, ‘ſan juàmalimupj ciç.’

39 ¶ ulapeaſtaguaci ucəalı ciçicja tſugataakmunisın, cucutqında, ‘sa tula Crjsta mameamananeāsa maam, ípicja ácun ēamananeāsa.

40 ácuna mutta cuçeida cunjima, cucutqında, ‘; dqrara sa maacunurdunara Gedicja, ípjndqgia cuca macanamuni matusqguna.

41 ípj mutta íma ípa saçuyçjata, ípa tumutuşagu-

nuda ípa ūstagaşin ulqpa, şançi uan mutta ulqpa ūştukmutunnaca.

42 cucutqnada Jezusicja, ‘Lerda ā mujəalanəa sa ía, sa-muta muçimus sina cişdumuşj?’

43 Jezus cucutqnada cunjima, ‘şūn átumuş seja, şançi məalun ía sa-tşumuştuana paradjs.

44 cuūnegatqmunida sics şş, culucagunqmatuda nişn şşupj.

45 lum camuşatada, val ūna templ cumummatada ūnatupan.

46 ¶ Jezus cuglaşgutaəllada ūlu áşa, ‘édqbuşn sina ūşupj átumumşstak cuşpik; cunjın cundqm cutaəllaşin cutuşmanqulada annuğu áşa.

47 sentūrian tecişin şançi ūstagu, cēuşida Gədicja, cucutqnada, şançi ūn annu şūn ímqei.

48 àmanqdara tuməagalagunaşin cunji ūstagu, ala-gupalanaşin, maam cumucisinda gjàtacun, cufunarmuçisinda.

49 cişin ucuş àmalim, ceşjamalim ácuş cişicja muni tşugutuşaşin cuūla tuməakpalanada àmuca cişicijipj alaguna.

50 ¶ cjàmanqmutudaacun uş Jozef matuapuna, matuapaşanuā; cunjın muş íma uş, şūnqcinda.

51 cunji āmuş bqş urumumuştada ácundjananima, cundjan tuşcuqnaşin, cundjan ūstagaşin. cunji āmuş aramaşeandşluma, juàmalim siti, ceştu ácuş cutanukmutuda Gəđnçi cişdum.

52 şançi uan cumutqtumutqada pılaticja Jezus'nçi
api.

53 catugulatuda miçipi, cutuūruda lişina, cutuēida
sepules lağurin matuıstunnançci, àmana āta matuē-
unnaca.

54 cunji mēala muş ĩa ūıtağı mēala, ámaşunqamuş
sabat.

55 eşpjamalim ácan, eıçicja tşugıtıaşın galalilum,
culıstegınisında, calağunisında sepulesupı, calağun-
uēisında eıçin api.

56 cundjan cıfunatusında, cuĭa ūıtağusında spıs,
entment'nda; cumuqıısında ūıtağı sabat mēalan
cuca tşenaşın.

çaptı 24.

1 ēc àcin mēalan, ĩm ámaşunna āpan cutıaşında
sepulesupı, cudagınisında spıs ĩa ūıtağusınaşın, ácan-
djan ácan cutşugıtıaşında cundjananima.

2 cumanqtecisında şin cumisun ēqci, āta cumamulu-
ıstecuda sepules'ndılum.

3 cumuçisında, cundjan bıv tecimuşunda Lerd
Jezus'nçi apin.

4 cundjan ūlu tunnukpalanaşın cutupı, cumbjā cu-
tşamunida cundjananima, cudufmunipicında uşca
lundqtıa.

5 cundjan cışqıarisında, cutumugşugusında tanupı,
cucıtanqıpicında cundjananima, 'ğ cundqm san tanac-
ıta àmanşıuqcinçi mqmıqııcındjananima gumunan?

6 cunjın bqv ēa śan, q̄ta cucjāmananuda, mujəalanisina cētū q̄ta umurasın sananima, cunjın ā tumutaşın galile.

7 cucutqanuda, āmanandşlum mqcū cuā tumuatəan āmanançı ulqpa, cutumuğcuffacutqan; mutan məalun cucjāmananəa.

8 cundjan cjealenatisında Jezus q̄t' umurasın cundjanima.

9 cuğifunatusında sepules'ndşlum, cutupj cundjan tecifin cuūlumurisında elev'ndjananima, ācundjananima ācun cuūlumurisında.

10 cundjan muş śan, mesi magdalen, joananda, mesında, jamz 'nçidqbin, ācun cεpjamalim ācun cundjananima tsuğutuşafın, cundjan cjqğjat-umurisında śançita aposl'ndjananima.

11 cundjan umurasın cundjananima cutupj cutstqşanisında, cundjan bqv muşatuda cundjananima.

12 pets cumanqtsdq̄tuda sepules'upj; cunjın mutqmuğummqmunifin cutstecimuşunda uşca cumisun ēa, cumanqtunnacuda cutupj.

13 ¶ cumbjā culluma cutjqpicında cunjiməalun vilijupj emas matuapuna, cjamuçamunifin jerusalem'ndşlum siesti fşloş.

14 cumaapematjqpicında cunda tumurqpicifin.

15 cunda maapematjqdq̄ra Jezus cētū cuūnəgatjqnuda, cutşuğjnuda cundacja.

16 cεpicin tellan cumatuamuşatuda ciğicja jəalenardunəali.

17 cucuṭqanuda cepicja, 'ġ cundqm sapi maapematġ-nuda eżabasa?'

18 uċeali ā cleopas matuapunqci eġġida cunjima, 'ġ unda sa tecaannacuā jerusalema, cundqm sa bqṽ muruda ūstqagfin ārum?'

19 cucuṭqanuda cundacja, 'ġ cundqm?' eġġiapicinda cunjima, 'Jezusicġipi nazareta, àmunġfin profit, abġla ūstqaga, abġl'ġagja, Gødncġi sapanun, àmanqdra gumunun ācun.

20 manēanqci prestndġan, ġananima tsenġamalim ācun eġicja cutqagusinda apunupi, cundġan ācun cuġ-cuffacutupunuda cunjima.

21 ġan mutta cunjima àġġisūnatuda izraelupi tagua ransam šanġi mēalun ācun mutana cunġi ūstqagfinġi ušpan.

22 cepġamalim ācun, ġananima tsamutuandġan cumurat-utunnacūsinda ġanananima, utuśafin āmaśunna āpan sepulesupi.

23 cundġan tecaūafin eġin api cumutġagġida ġananima, cundġan muś tecida anġndġananima, umurisi-naġfin cundġananima 'cunġin muś àmananġta.

24 ġananin àmana cutġatġnuda sepulesupi, manqtecġfin cuġa cepġamalim umuraġfin, cunjima mutta cundġan bqṽ tecida.

25 cucuṭqanuda cundġananima, 'mulamia, suscin āśua ġ cundqm sapa bqṽ muśatuda profitndġan umuraġfin?'

26 bqṽvunda āla sqgununu cundqm Crġsta? cuāla muġġagua eġin ūletqsupġi.

27 *cuġa àgġiat-ujəalenatuda mozizicġa, profit-daricġa ácuñ, cuġla maqġjida cundacġa maam āt eac-manqci.*

28 *cundġan cuñnegatqmunida vilijupġi àtuecuqñpicifin mutqmutu, cetu muġ ejà ā ġñqeuruda.*

29 *ġzuk ejimuġpicinda cunġima, ‘tsumutun ġpicġa, ġrum’ndaqġa culucagunəana. cumutqmuġida cundacġa tsumutupġi.*

30 *cunġin tstsugatumutafin cundacġa tabl catuda loġ, cufabagurcutqñuda cutupġi, catuġgusida, cutuatumuda cundacġa.*

31 *cepicin tellan ejəalenatuda, cunġi dāra cumuġcuda ejā.*

32 *cumacutqñpicinda, ‘cutacun ġpa putarunatuda suscin, cunġin cutqññafin ġpicġa, cunġin tujəalanafin ġpicġa scripġsupġi.*

33 *cuç, şaran cucufunatġñuda jerusalemupġi, cumutqtecipicinda elevndġan tuġkmutu, ácundġan ácuñ cutsumutuda cundġananima.*

34 *cucutqñsinda, ‘Lerd annu ejàmananuda, cutumutecida simanicġa.*

35 *cumurqpicinda, Jezus umurññafin cepicġa, cepġi jəalenatafin cunġima bred atuġgusafin.*

36 ¶ *cundġan àpematafin cundqñ, Jezus cetu cumutqmunida cundġananima ùnatupan. cucutqñuda, ‘san ā sabagudā.*

37 *cumaacunatusinda, ejñġanisinda, ejàqñisqñsinda cuspik tupan teci.*

38 cētū cucutq̄nada cundjananima ; cundq̄m san macanatarā, cundq̄m san ānisatullia ?

39 alagunisīn ĩa ūš, csiānda, étupa āpan āmunat šan, elinalagunisīn ĩa, tecisīn ĩa, cuspik bq̄v āla undupq̄nū, ātušanda, tq̄sja san ĩa tecigjata.'

40 cundq̄m cutq̄ēllāsin cutumuālagunada cundjananima ūšupj, csiūpj̄nda.

41 cundjan ā tunnacašin sabagūduā cucutumurada cundjananima, ' ; apa, bq̄vūnda san ama ? '

42 cutuatumisinda cunjima apumū atunq̄usūā, ūnicom'nda.

43 catuda, catumada, cundjan alagumutaca dāra.

44 cundjananima cucutq̄nada, ' šāncita sananima āta ātumurada, ūjtsumutāsin sananima, ūjūlēastāguana mōziz'ndjan, profit'ndjan, sq̄m'ndjan ĩacjipj cumušgjadugašin.

45 cunji ušpan cutujēalenatada cundjananima, tujēalenatupj cundjananima scripc̄supj.

46 cucutq̄nada cundjananima, ' šāncita cecamq̄nisinda, šāncita Crjst āla sq̄gunada, mutan mēalun cuāla cjanānanēa.

47 āmanq̄dāra ušūēalandšlum, cuāla tumūcēqli mōunisineā, cuāla tumūtucēsisineā ciçicja cundjananin ulq̄pa ; jerusalem cuā ĩa tumēagjīsineā.

48 san šanēalupj ūl alagumutua.

49 ¶ édābuan ušq̄rišin ātstāguana cun sananima, san ā tštsumutūana jerusalem, san matstūabjlanēa āgūn'ndšlum.

50 ¶ culusteguda cundjananima betaniupj, cumatucamatuda ùf āgunupj, cucutqnat-ufabagududa cundjananima.

51 cunjın ā cutqnat-ufabagurmunı cundjananima, cucucumisunatuda cullum, cutımuatuda évnupj.

52 cundjan cıçicja cuggıamunısında, cumutafunatusında jerusalem, úlu fabaguda.

53 cumunı tstımøagatusında templ, Gødicja cumunı cēufamutısında, cumunı cutegatqnisında mealealan. sūn.

